

TÄNA LEHES

“Las jääda ükski mets...”

Ema

**Keskkonna üritused
Puhja vallas**

Eurojutt

Tulge sünnipäevale!

**Raamatute valgus
ei kustu**

Jüripäev

Tänuavaldus

**Mis juhtus Võrts-
järve konstaabli-
piirkonnas...**

**Põllumaa toetuste
taotlemine on ukse ees**

**Poollooduslike alade
(niitude ja luhtade)
hooldamise toetused**

**Seltsimaja annab
teada**

**Soodsad
pangateenused
postkontorist**

**Teated, õnnitlused,
mälestame**

Miljon puud Eestimaale!

Gerli Ratas, toimetaja

Kevadpüha, 1. mai ter-
vitas metsaistutajaid ilusa
päikeseküllase hommiku-
ga. See päev on ajalooline
kõigile eestimaalastele,
päev – millest Eesti kuulub
Euroopa Liidu koosseisu.
Üleriigilisest lauljate ja
tantsijate poolt alustatud
üritusest – istutada miljon
puud – võttis Puhja vallast
osa 141 inimest. Eestveda-
jateks olid Puhja Seltsimaja
laulu- ja tantsukollektiivid,
kes soovisid pühendada
selle ürituse suvisele laulu-
ja tantsupeost osavõtule.
Osalema olid kutsutud ka
valla asutuste töötajad, kooliõpilased, pensionärid ja
kõik vabatahtlikud.

Valli ja Maimu tööhoos.

Elva metskonna metsaülem Rein Rinne juhatusel suunduti Puhja ja Konguta
valdade piiril Mäeotsa külas asuvale kauni Kavilda ürgoru mäeseljandikule.
Pisikesed kuuseistikud olid toodud Vastse-Kuuste puukoolist. Õpetus käes, kui-
das taimed mulda panna, pudenesid rõõmsad paarid labidate ja kuuseistikuid
täis ämbritega laiali. Kahe ja poole tunniga istutati maha 8000 kuusetaimet. Talgu-
liste istutatud mets hakkab sirguma umbes neljahektarilisel riigimaal, mida jääb
tähistama vastav mälestustahvel.

*Metsaülem Rein Rinne koos
talgulistega mälestustahvli üles
panemas*

Pärast tööd kostitasid metsame-
hed talgulisi maitsva sooja supiga.
Lõpetuseks jagati metsateemalisi
voldikuid ja kleepse. Ja siis vurasidki
bussid õhetavate ja rahulolevate inime-
stega kodu poole. Korda oli saadetud
midagi head ja püsivat järgmistele
põlvkondadele.

Metsaülem Rein Rinne kiitis met-
saistutajaid väga ja märkis, et tema
35-aastase teenistusaja jooksul oli see
esimene nii tore ja terve ellusuh-
tumisega grupp, kellega on tal olnud
senini võimalus koos töötada. Alati ole-
vat sees üks “tõrvatilk”, kes viriseb ja
vingub, aga seekord seda polnud. Met-
saülem tänas kõiki osalenuid ja avaldas
lootust, et järgmistel kordadel laabuks
koostöö sama hästi. Kokkuvõtteks võib
üritust lugeda igati kordaläinuks.

Metskonda saadetud peaminister
Juhan Partsi allkirjaga tänukirjad an-
takse hiljem üle igale metsaistutajale.

fotod Taavi Melk

“Las jääda ükski mets ...”

Kaja Udso, Puhja Seltsimaja juhataja

Laupäev, 1. mai, kevadpüha, Eesti esimene päev Euroopa Liidus, ülevabariigilise metsaistutamistalgute avapäev. Kui palju nimesid ühel päeval!

Paljudele meist kujunes see päev, sõltuvalt iseenese kaasalöömissooovist ja agarusest, eriliseks. Neile kindlasti, kes ise end sellest ilma ei jätnud.

Suvine tantsupidu kannab nimetust “Las jääda ükski mets...” Tantsupeoliste üleskutse eestimaalastele, istutada maikuu kahel esimesel nädalal miljon puud, on leidnud elava vastukaja. Siinkohal olekski paras tsiteerida tantsupeo pealavastaja Kalev Järvelat: “Kas ei aja metsamees ja rahvatantsija üht ja sama asja? Nõnda kui metsaistutaja töö kannab kõigile nähtavat vilja aastate pärast, nii on ka kultuuris. Tantsuseemne istutamine tänase lapse südamesse kasvab võimsaks puuks aastate pärast. Nõnda näeb ka metsaistutaja oma töö vilja aastate pärast.

C-rühma noored oma pihlapuud istutamas

Seda sama seemet antakse edasi järgmistele põlvedele – nii metsas kui tantsu- maastikul.” Aastate pärast näevad oma töö vilja – 8000 istutatud puu sirgumist – ka need 141 Puhja tantsijat, lauljat ja vabatahtlikku, kes oma kuusepuud laupäeval 1. mail, Soova mäeveerule kasvama panid. Sealt peaks küll meie ühise töö tulemus kauaks, kaugele ja kõigile näha olema. Tänu Elva metskonna metsatülema Rein Rinne vastutulelikkusele õnnestus meil “oma mets” istutada kodule võimalikult lähedale, endise Puhja kihelkonna maale. Suur tänu Milvi Sepale ladusa organiseerimistöö eest. Talgusupp kõhus, sõitsid esinejad proovidesse õhtuseks kontserdiksi viimaseid ettevalmistusi tegema.

Kell 18.00 olid 140 Puhja lauljat, tantsijat ja etlejat valmis kodupublikule näitama, millega on nädalast nädalasse,

Puhja naiskoori esimene esinemine kodupublikule

kuust kuusse, sügisest kevadesse tegeletud. Enamusel on hooaja tegemisi saanud üks ja ühine eesmärk – pääseda suvisele suurpeole. Võib-olla nii mõnelegi pealtvaatajatest tuli üllatusena näha esinemas lausa 5 Puhja oma koori ja 4 rahvatantsurühma. Täna on kõigil kollektiividel ülevaatused seljataga ja jääb üle vaid põialt hoida ja oodata kuu keskpaiku saabuvat otsust, kes sõidavad Tallinna. Enne suurt pidu otsustasime kohalikule rahvale oma laulu- ja tantsupäeva korraldada. Kõik ei saa ju Tallinnasse vaatama sõita ja kas oma küla tantsijat – lauljat suures massis leiadki. Suur tänu meeleoluka luulepõimiku eest õpetaja Selma Lutsu õpilastele ja kalli – kalli üliarmsale mudilaskoorile ja õpetaja Anne Soosaarele! Aitäh helisevate viiside eest poiste-, laste-, nais- ja ühendkoorile ja dirigent Ruth Lutsule ning “Dionysiuse” juhendajatele Miina Kuusemaale ja Meelis Roosaarele! Täname teid hea “Rukkilille”, “Puhjapiiga”, C-rühma ja “Opsali” tantsija! Aitäh tantsuõpetaja Vaike Podarile! Aitäh vallavalitsusele maitsva kringli ja tee eest!

Aitäh sulle, hea kodupublik, et sa tulid ja tundsid, kuidas me tantsisime ja laulsime sinus ja sulle!

Tallinna tantsupeol on igal rühmaliigil lisaks veel oma puu, mis istutatakse Kalevi staadioni alleedele. Meie tantsurühmade poolt istutati kodukiriku juurde nais- ja neidude rühma ühine pärnapuu, C-rühma pihlakas, segarühma kastan ja meestetantsu männipuu.

Oma juurtega Euroopasse! Saame eurooplasteks, kuid jääme eestlasteks! Ärme unustame, kes me oleme ja kust me tuleme! Selliseid mõtteid kandis Puhja laulu- ja tantsupäev, mille jätkuks oli kõigile prii jalakeerutamisevõimalus ansambli “Kaabu” saatel uude päeva.

“Las jääda ükski mets ...” – 1. mail, aastal 2004 võis Puhjas tervet päeva kokkuvõtteks nii nimetada.

Fotod Kalju Tisler

Emä

Gerli Ratas, toimetaja

Järgnev lugu on tavalise inimese elust, kes on pidanud raskuste kiuste toime tulema. Selle põlvkonna emad on teinud kõik suuri jõupingutusi oma laste kasvatamisel ja kodu hoidmisel.

Maria nägi ilmavalgust 1910. aasta 25. novembril Ulila külje all Ridakülas väiketalupidajate Emilie-Adele ja Andres Selli peres. Ta oli peres esimene laps, hiljem sündisid õde Alide ja vend Heinrich. Suuremaks sirgudes panid

vanemad Maria külakooli, kus ta käis neli talve. Sellega haridustee piirduski, kuna talul polnud võimalusi enam talle pakkuda. Kodus aitas tütar mitmesuguseid talutöid teha. Neiuks sirgudes käis ta suviti turbarabas tööl, et aidata vanematel tasuda maja ehitamiseks võetud riigilaenu.

1941. aastal abiellus Maria Eduard Kolgiga ja kolis elama ämma-äia talusse Rõngus. See oli suurem talu, nii et töid ja tegemisi jätkus varaval-

gest hilisööni. Sügisel sündis juba esimene laps – poeg Enno. Nüüd tuli jagada end lapse eest hoolitsemise ja talutööde vahel. 1942. aastal sündis tütar Ellen ja 1944. aastal tütar Laine. Lastega jätkus tegemist ja talutöö nõudis töökäsi. Abikaasa Eduard oli kunstnikuhingega inimene. Ta oli küll algkooli haridusega, kuid püüdis siiski oma teadmisi Tartu kõrgkoolides vabakuulajana täiendada. Ka võttis ta osa murdekogumisevõistlusest, kus sai II koha. Eduard oli rohkem vaimsete

Leerilaps Maria oma vanemate ja vennaga 1927.a.

huvidega ja talutöö temale eriti ei istunud.

Kooselule tegi järsu lõpu sõda. 1944. aasta märtsis mobiliseeriti Eduard koos oma venna Rudolfiga Saksa sõjaväkke, kust nad kumbki tagasi ei tulnud. Nii jäi Maria üksi kolme lapse ja äia talusse, ämm oli surnud juba enne sõda. Kahjuks hakkas äi oma mõlema poja kaotusvalu liiga sageli viinaklaasi abil kustutama, mistõttu elu äia talus muutus järjest raskemaks.

Nii tuli Maria varsti pärast sõja lõppu koos lastega isatallu tagasi. Siin hoiti koos vanemate abiga ja 0,6 ha suuruse maalapi toel, mille kolhoosi liikmed said, lastel ja endal hing sees. Kuid peale kartulite ja juurviljade oli ka raha tarvis. Maria hakkas jälle tööle Ulila turbarabas – algul lihttöölisena, pärast brigadirina ja enne pensionile minekut ka koristajana. Palgad olid muidugi väikesed, aga kuidagi saadi hakkama. Lapsed olid Maria elu sisu. Kui nad suuremaks sirgusid, olid nad emale abiks. Enno alustas oma töömehe teed karjapoisina külakarjas, kus olid hoida mitme talu lehmad. Suurema poisina töötas ta suviti turbarabas, et kooliraha teenida.

Lastel läks koolis hästi ning iga hea hinne ja kiituskiri rõõmustas ema südant. Maria eesmärk oli anda oma lastele korralik kooliharidus. Talus oli elu väga raske ja tihti tuli puuduski kätte. Siis olla laste vanaema öelnud, et võtku Maria lapsed koolist ära ja saatku tööle – on kõigil kergem. Kuid Maria ei jätnud jonni ega taganenud oma soovist anda lastele võimalikult hea haridus.

Peale Puhja Keskkooli lõpetas poeg Enno Tartu Riikliku Ülikooli matemaatika-loodusteaduskonna ning jäi ülikooli juurde õppejõuna tööle. 1980. aastal kaitses ta kandidaadiväitekirja

ning töötab praegu Tartu Ülikoolis dotsendina. Tütar Ellen lõpetas Tartus Kunstikooli ja läks edasi õppima Eesti Riiklikusse Kunstiinstituuti skulptuuri. Praegu töötab ta vabakutselise kunstnikuna. Tütar Laine õppis pärast Puhja Keskkooli lõpetamist edasi Eesti Põllumajanduse Akadeemias piimatehnoloogiat ja töötas aastaid Võru Piimakombinaadis. Elleni saavutused kunstivallas ning Enno tulemused matemaatikateaduses on leidnud äramärkimist Eesti Entsüklopeedia 14. köites.

Vaatamata oma kõrgele eale on Maria seni ikka püüdnud ise hakkama saada, kuigi nägemisega on probleeme ja aeg-ajalt logiseb ka muu tervis. Poeg Enno, kes kõige lähemal elab, käib emal abiks.

Maria lapselapsena 1972.a.

Marial on seitse lapselast ja kaks lapselapselast.

Laine Pirn oma emast

Mina olin mõnekuune beebi, kui isa sõtta läks ja sinna jäi. Sellest ajast alates on ema meid üksi kasvatanud ja end täielikult meile pühendanud. Ema on kogu elu Ulila turbarabas rasket tööd teinud ning igal suvel lehma ja lamaste talveheina varunud, kui meie väikesed olime.

Kuigi emal oli tööd väga palju ja aega vähe, hoidis ta alati meie kooliriided puhtad ja korras. Haridust on ema ikka tähtsaks pidanud, kuigi ta ise sai ainult neli talve koolis käia. Raskuste kiuste võimaldas ta meile kõigile kolmele kõrghariduse.

Ema oli heaks lapsehoidjaks ka minu lastele, kui need aastaseks said ja mina tööle läksin. Ta ei nurisenud kunagi selle üle, et peab laste järele

vaatama, kuigi samal ajal pidi ta ju veel loomade talitamise, söögi- tege- mise, koristamise ja muude toimetustega tegelema.

Ema on väga hoolitsev ja muretseb veel praegugi minu ja minu laste pärast.

Vaatamata kõrgele eale ja väga halvale nägemisele, tahab ta ikka omas kodus hakkama saada. See näitab tema tugevat tahtjõudu.

Enno Kolk oma emast

Kõige tähtsamaks on meie ema jaoks olnud lapsed. Oma laste heaolu nimel oli ta valmis tegema rasket tööd ning loobuma nii mõnestki isiklikust hüvest. Austust väärivad kindlasti tema tahe ja sihikindlus oma lastele korraliku hariduse taotlemisel. Oma võlga ema ees olen püüdnud tasuda tema eest hoolitsemisega.

Ellen Kolk oma emast

Meie peres kutsuti ema mammaks ja vanaema vanamammaks. Mammale on elus kõige tähtsamad olnud lapsed ja töö. Tuleb öelda, et lausa ennas- tohverdavalt. Puhata ta ei raatsinud. Ta ütles ikka: "Ei lõpe töötajal töö, magajal uni ega sööjal isu." Tööd aga jagus talus alati, olgu siis toas või õues, põllul või heinamaal. Tuli kõike teha valimata – olgu siis naiste- või meeste- tööd. Tema eeskujul oleme meiega selle omaks võtnud.

Tänu tugevale kunsti- ja ilumeelele tegi mamma ka palju käsi- ja õmblustöid. Nüüd on ta juba küm- mekond aastat sundpuhkusel vaeg- nägemise tõttu ja see on talle raske taluda. Eriti muretseb mamma meie, kunstnike pere pärast ja jõudumööda sponsoreerib meid.

Aitäh kogu vaeva eest!

Tervist ja õnne kõikidele emadele!

Maria oma lastega vasakult Laine, Enno ja Ellen 2000.a.

Keskkonnanädala avamine

Heiki Rokka, Puhja Gümnaasiumi direktor

Kaasajal tekib igapäevases elus oluliselt rohkem olmejätmeid: taara, pakendid, vanapaber jne. Ja kui me oma jäätmekäitlust ei muuda, siis elame peagi suurte prügimägede ja reostatud keskkonna keskel. Kogu meie tegevus peab olema suunatud puhta looduse ja meeldiva elukeskkonna säilitamisele. Vajalike teadmiste ja oskuste omandamiseks viidigi Puhja Gümnaasiumi, lasteaia „Pääsusilm“ ja vallavalitsuse ettevõtmisel läbi keskkonnanädal.

Esmaspäeval, 19.aprillil kogunesid Puhja Gümnaasiumi aulasse vallavalitsuse esindajad, kooliõpilased ja lasteaia lapsed, et kuulata Ragn-Sells'i esindaja Piret Milleri tutvustust kaasaegsest jäätmekäitlusest ning meie vallas planeeritavatest tegevustest. Kohaletulnud said teada palju kasulikku suure jäätmekäitlusettevõtte tööst ning võimalustest mitmete materjalide korduvkasutamisel.

Aula ürituse järgselt suundusid osavõtjad gümnaasiumi hoovi, kus toimus paberjätmetest sümboolse lindi läbilõikamine. Sellele järgnevalt aitasid kohalviibijad sorteerida gümnaasiumi direktori Heiki Rokka poolt kaasavõetud pakendeid. Lasteaia laste abiga said ruumivõtvad suured plastpudelid pressitud hulga väik-

semateks. Selline tegevus on vajalik, et võimalikult palju taarat saaks konteinerisse mahutada.

Loodame keskkonnanädalal saadud teadmistest ning uutest prügikonteineritest olulist kasu meie keskkonnasõbralikkuse ja -teadlikkuse kasvatamiseks.

Esineb Piret Miller Ragn-Sells'ist
foto Heiki Rokka

Kõik jäätmekäitluslahendused ühest kohast

Piret Miller, Lõunapiirkonna müügikonsultant

Sorteerimata olmejätmed

Kauni ja heas korras kodu juurde kuulub korralik prügikast, mida regulaarselt tühjendatakse. Ragn-Sells aitab teil valida sellise mahuga konteineri, et tühjendamissagedus oleks vähemalt kord kahe nädala jooksul – nii püsib konteiner ja selle ümbrus puhtana. Väiksemate? elumajade juurde pakume plastist 0,6m³ konteinerit. Suuremate elumajade juurde, kui on ruumi pakume metallist konteinerid suurusega 1,5m³, 2,5m³ ja 4,5m³. Need eriti tugeva konstruktsiooniga konteinerid sobivad kohtadesse, kus teivad suuremad prügikogused.

Konteinerid tühjendatakse regulaarselt vastavalt kliendiga kooskõlastatud graafikule. Konteinerite regulaarne tühjendamine aitab vähendada konteinerite ületäitumist ja ümbruse reostumise ohtu.

Ehitus-, lammutus ja suuremõtmelised jätmed

et kortermaja elanikud nii renoveerivad oma kortereid, kui vahetavad välja ka amortiseerunud mööblit ja santehnikat. Selle tegevuse tagajärjel tekkivad jätmed ei sobi tavalistesse olmejätmete konteineritesse oma kuju

ja raskuse poolest. Et pääseda sellisest situatsioonist on Ragn-Sellsil kortermaja elanikele pakkuda selleks spetsiaalselt ettenähtud konteinerid mahus: 8m³, 10m³, 12m³ ja 14m³. Nende konteinerite kohaletoomine ja äraviimine käib meie lepingulistele kliendile operatiivselt. Lisaks eelpool mainitud jäätmete kogumisele võib neid konteinerid kasutada ka kevad- ja sügiskoristuste tarbeks.

Ragn-Sells on juhtiv jäätmekäitlusettevõtte. Meie tegevus toetub pikaajalisele keskkonnamõtlemise traditsioonile, kõrgele kompetentsusele ning teadlikule investeerimisele arengusse. Usaldades meid saab Sinust meie partner. Meie vahel toimub pidev dialoog ning me juhime meeskonnatööd jätkuvalt uute tulemuslike eesmärkide suunas, ühesõnaga – tee õige valik endale lihtsaks.

Ragn-Sellsi tooteportfellis on erinevaid teenuseid, mis aitavad korterelamutel paremini korraldada oma jäätmekäitlust.

Valikkogumine

Enamus pakendijäätmeid saab taaskasutada. Uuringute järgi moodustavad pakendijäätmed kuni 60% kogu jäätmete mahust. Kaaluliselt on pakendijäätmete osa kuni 30%.

Valikkogumine ehk jäätmete kogumine liigiti sobib keskkonnasõbralikule inimesele. Valikkogumise teenuse ostjale paigaldab Ragn-Sells vahetult korterelamu juurde eraldi kogumisvahendid sorteerimata olmejäätmete ning taaskasutatavate jäätmeliikide kogumiseks. Lisaks võib tellida kogumisvahendid ka ohtlike jäätmete ja biolagunevate jäätmete kogumiseks.

Kogudes liigiti neid taaskasutatavaid materjale, käitunud keskkonnahoidlikult ja võidavad rahaliselt:

Vanapaber ja -papp; klaasist, kartongist, plastist ja metallist karastus- ja alkoholsete jookide pakendid.

Valikkogumise teenuse vajalikkus

Tellides valikkogumisteenus oma kortermajale, Täidate jäätmehoolduseeskirjade nõudeid.

Säästate loodusressursse ning säilitate puhta elukeskkonna ka järeltulevatele põlvedele. Pidagem meeles – pakendijäätmed taaskasutatakse.

Vähendate oluliselt prügimäele viidavat jäätmetekogust ning ei saastaks ega koorma keskkonda.

Kaob vajadus taaskasutatavaid materjale ise transportida kaugel asuvasse keskkonnapunkti. Säästate oma aega ja raha.

Kuidas toimub valikkogumine

Majaelanikud koguvad jäätmed oma kodus erinevatesse kogumiskohtadesse – olmejäätmed ühte ja taaskasutatavad jäätmed teistesse kohtadesse või kottidesse. See ei võta palju ruumi ning ei ole keeruline ega kulukas. Lisaks kogutakse eraldi vanapaberit ja pappi.

Kui kogumiskoht või kilekott on täitunud, viib elanik selle maja juures asuvasse suuremasse kogumisvahendisse.

Kogumisvahendid on märgistatud piltlike seletavate siltidega, mis kujutavad kogumisvahendisse pandavat jäätmeliiki.

Ragn-Sells jagab majaelanikele kogumisvahendite kasutamise juhendid (mida ja kuidas kogumisvahendisse asetada jne)

Erinevate taaskasutatavate materjalide kogumisvahendite tühistamine toimub kindlaksmääratud nädalapäeval.

Ragn-Sells annab teile tagasisidet kogutud taaskasutatavate jäätmete koguste ja kvaliteedi kohta.

Soovi korral pakume statistikat, millise panuse olete andnud keskkonna säästmiseks, näiteks kui palju puid on majaelanike abiga kasvama jäänud.

Mis saab kogutud taaskasutatavatest jäätmetest

Kõik majapidamises eraldi kogutud taaskasutatavad jäätmed lähevad järelsorteerimisele – vajadusel korjatakse välja taaskasutamiseks mittesobivad jäätmed, erinevad pakendi liigid eraldatakse ning pressitakse kokku, et vähendada keskkonna saastamist jäätmete transportimisel taaskasutamisele.

Plastikust joogipakendist toodetakse näiteks prügikaste, kilekotte, ehitusmaterjale jne.

Klaaspudelitest ja -purkidest toodetakse uusi klaaspudeleid-, purke ning isolatsioonimaterjale.

Metallist joogipurkidest toodetakse metallpurke, metalltorusid, mootoriosi jne.

Kartongist mahlapakendist toodetakse soojusenergiat.

Vanapaber – ajalehed, ajakirjad, pappkarbid, jne – töödeldakse ajalehe- ja tualettpaberiks, pappkastideks, ehitusmaterjalideks jms.

Pea meeles, et keskkonnahoidliku jäätmekäitluse pingerida on:

Jäätmetekke vältimine

Korduvkasutus, näiteks ringlustaara

Taaskasutus, st kasutamine teisese toormena

Kõrvaldamine, st ladestamine prügilas

Kauba valimisel eelista toodet, millel on ümber vähem pakendit, mis on kergem ja keskkonnasäästlikum

Võimalusel osta pakendamata kaupa

Kasuta kilekoti asemel riidest või paberist kotti

Eelista kergesti ümbertöötavaid tooteid

Vali võimalikult vastupidavaid tooteid, mida on võimalik parandada

Enne kasutuksmuutunud esemete, seadmete jm äraviskamist uuri, ehk sooviks keegi neid edasi kasutada

Kui reklaamteated ummistavad postkasti, helista postkontorisse ja palu neid mitte saata või kleebi postkastile märgis „Ainult tellitud post, palun!“

Ära põleta kemikaalidega töödeldud materjale. Ka plasti ning suure koguse paberi põletamine saastab õhku.

Sobivaim lahendus jäätmekäitluse korraldamiseks sünnib Ragn-Selli spetsialistide ja kliendi vahelises koostöös. Et leida just Teie sobiv jäätmekäitluslahendus, võtke palun ühendust meie üle-eestilisel infotelefonil 15 155.

Taaskasutatavate jäätmete sorteerimisnõuded

PABER JA PAPP

Kogumisvahendisse sobivad:

- ajalehed ja ajakirjad
- kataloogid ja reklaammaterjalid
- töövihikud, paberist ja papist kaustikud
- trükiga ja puhas kirja- ning joonistus-paber
- ümbrikud
- ilma kaanteta raamatud
- pappkastid ja -karbid
- jõupaber ja paberkotid

Kogumisvahendisse ei sobi:

- määndunud või vettinud papp ja paber
- papp ja paber, mis sisaldab muud materjali, nt fooliumi
- kile
- kasutatud pabernõud ja papptopsid
- foolium- ja kopeerpaber
- ehituspaber
- vahtplast
- kartongist joogipakendid
- jäätise- ja kommipaberid

JOOGITAARA

Kogumisvahendisse sobivad:

- plastist joogipudelid (valged, rohelised, pruunid, sinised)
- NB! Pudelid peavad olema tühjad ja puhtad. Pudelid tuleb kokku pressida.

Kogumisvahendisse ei sobi:

- jogurti- ja võitopsid
- õli-, ketsupi- ja majoneesipudelid
- puhastus- ja keemivahendite pakendid
- kasutatud plastnõud ja -karbid
- plastist mänguasjad
- hambapastatuubid
- kummist tooted

PLAST- TAARA

- klaasist joogipudelid (valged, rohelised, pruunid, sinised)
- klaasist purgid (valged, rohelised, pruunid, sinised)

NB! Pudelid peavad olema tühjad ja puhtad. Eemaldada tuleb korgid, võrud, kaaned, foolium.

- akna- ja lehtklaas
- kodukeemia pudelid
- keraamilised ja portselanist esemed
- valgustuspirnid
- peegelklaas

KLAAS- TAARA

- alumiiniumist ja plekist joogipurgid
- toidu- ja joogipakendi metallkaaned ning -korgid

NB! Purgid peavad olema tühjad ja puhtad. Purgid tuleb kokku pressida.

- aerosoolpakendid, nt õhupuhasti, juukselakk
- liimi-, värvi- ja lahustipakendid
- määndunud konservpakendid

METALL- TAARA

- kartongist joogipakid, nt mahla- ja veinipakendid

NB! Joogipakid peavad olema tühjad ja puhtad, need tuleb kokku voltida või pressida.

- kartongist piima- ja jogurtipakendid
- papp ja paber
- liimi-, värvi- ja lahustipakendid

KARTONG- TAARA

NB! Klaas-, plast-, metall- ja kartongtaara asetatakse ühte kogumisvahendisse.

Eri lahendusi vajavate jäätmete – ohtlikud jäätmed, suuremõtmelised jäätmed, elektroonikajäätmed jms – kogumise kohta saate teavet Ragn-Sells'i klienditeenindusest.

Утилизируемые материалы

БУМАГА И КАРТОН

Подходят:

- газеты, журналы
- каталоги, рекламные материалы
- тетради, папки из бумаги и картона
- использованная и чистая писчая и бумага для рисования
- конверты
- книги без обложек, картонные ящики
- вощеная бумага, бумажные мешки

Не подходят:

- грязные или промокшие картон и бумага
- картон и бумага, содержащие иные материалы, например, фольгу
- пленка
- использованная бумажная посуда
- фольга и копировальная бумага
- строительная бумага
- пенопласт
- картонные упаковки из-под напитков
- обертки от мороженого и творога

ТАРА ИЗ-ПОД НАПИТКОВ

Подходят:

- пластиковые бутылки из-под напитков (белые, зеленые, коричневые и синие)

NB! Бутылки должны быть чистыми и сухими. Их надо спрессовать.

Не подходят:

- упаковки из-под йогуртов и масла
- бутылки из-под майонеза, кетчупа, растительных масел
- бутылки из-под чистящих и химических средств
- использованная посуда из пластика и пластиковые коробки
- пластиковые игрушки
- тюбики от зубной пасты
- резиновые изделия

ПЛАСТИКОВАЯ ТАРА

СТЕКЛЯННАЯ ТАРА

- бутылки и банки из-под напитков (белые, зеленые, коричневые и синие)

NB! Банки и бутылки должны быть чистыми и сухими, следует удалить пробки, кольца, крышки, фольгу.

- оконные стекла
- бутылки из-под бытовой химии
- керамические и фарфоровые предметы
- лампы от светильников
- бутылки из других материалов
- зеркальное стекло

МЕТАЛЛИЧЕСКАЯ ТАРА

- банки из алюминия и жести
- металлические крышки и пробки от упаковок пищевых продуктов и напитков

NB! Банки должны быть чистыми и сухими. Их надо спрессовать.

- упаковки от аэрозоля, например, лака для волос
- упаковки из-под клея, красок, растворителей
- грязные банки из-под консервов

ТАРА ИЗ КАРТОНА

- картонные упаковки из-под напитков, например, упаковки из-под соков и вина

NB! Упаковки должны быть чистыми и сухими. Их надо смять.

- картонные упаковки от йогурта и молока, картон и бумага, упаковка от красок, клея и растворителей

NB! Стекло, пластик, металл и картон помещают в один контейнер.

Информацию по поводу мест сбора отходов, требующих особого обращения – опасных, крупногабаритных, отходов электроники и пр. – можно получить в клиентской службе Ragn-Sells.

19. – 23. aprill - keskkonnanädal Puhja Gümnaasiumis

Mariann Karja, Puhja Gümnaasiumi direktori asetäitja, projektijuht

Konna krooksumist imiteeriti õhupallide abiga

Keskkonnanädal algas klassidevahelise vanapaberi kogumise võistlusega, huvitavaid üritusi jätkus igasse päeva. 13. mail toimub kõikidele huvilistele keskkonnaalane õppepäev.

Klassidevahelise vanapaberi kogumise võistluse võitjad kooliastmete kaupa olid:

I kooliaste – 2. Klass, II kooliaste – 4. B klass, III kooliaste – 8. A klass ning gümnaasium – 10. R klass. Eriti silmapaistev oli 4. B klassi poolt kogutu – 568 kg vanapaberit. Äramärkimist väärib 8. A klassi õpilane Even Hurt, kelle poolt toodud 334 kg makulatuuri oli kooli absoluutne rekord.

Matkamängul osalesid nii lasteaia kui ka algklasside lapsed. Puhja alevikus läbiti 7 kontrollpunkti (kiriku kiviaed, pärnapark, kooli pihlakas, hamburgeri kivi, Risti mäe oja, aiandi tiik, Pääsusilma arooniahekk), igas neist ootamas keskkonnateemaline ülesanne. Võistkonnad musitseerisid loodusest leitud materjalidega, mõõtsid kivi ümbermõõtu, tegid õhupallidega konnahäält, leidsid ümbritsevast endale uue nime, tegid kuulmise järgi kindlaks purkide sisu, uurisid, missugused esemed looduseskkonda ei sobi jne, kokkuvõtvalt – märgati ümbrust ja seostati end keskkonnaga. Kooliõpilaste hulgast näitasid parimaid keskkonnaalaseid teadmisi 1. klassi võistkond Sinilill koosseisus Kertu Moisto, Daina Kiseljova, Kristi Rohtmets, Tairi Toomsalu, Margit Laars ning 2. klassi võistkond Punased Südamed koosseisus Laura Hämäläinen, Kaidi Käkki, Reelika Rehme, Cäroli Vardja ja Liina Ratasepp. Üritus lõppes osavõtjate ühises ringis, kõikidele tublidele pakuti kosutuseks maitsvaid õunu.

Fotonäitus Puhjas ja prügine Puhjas, mis praegu on avatud koolimajas, aga peatselt jõuab ka seltsimajja, ei jäta ühtki vaatajat ükskõikseks. Helis Lippingu ja Liisi Kaasiku head pildid ja tabavad pildiallkirjad on talletanud meie lähiümbruse fotodele.

Kooli jõudis ka postrite ja plakatite rändnäitus Las jääda ükski mets. Näituse tööd on valminud keskkonnaprojekti Tuulik raames Tartumaa koolides.

Kooli raamatukogus oli nädala vältel võimalus vaadata loodusraamatute väljapanekut, mis loodetavasti ahvat-

les neid teoseid ka laenutama.

Käsitööõpetaja Karin Novožilova juhendamisel toimus meisterdamise töötuba, kus 5-ndate klasside tütarlapsed kasutasid mitmesuguseid tekstiilmaterjalide jääke ja valmistasid lapimaale.

Keskkonna-alastest üritustest osavõtnud lapsi ja suuri on meeles peetud spetsiaalselt nendeks üritusteks valmistatud meenetega. Keskkonnaga EI MÄNGITA, sellise lausega kleepsud, pastapliiatsid või võtmehoidjad on kingitud kõikidele, kes keskkonnanädalal kaasa tegid. Korraldava toimkonna nimel tänu veelkord!

Keskkonnanädal on lõppenud, elagu keskkonnapäev!

13. mail on KESKKONNAALANE ÕPPEPÄEV PUHJA VALLAS, mis toimub Puhja pargis ja Seltsimajas

Viiakse läbi erineval tasemel keskkonnaalaseid koolitusi, loenguid ja toimub näitlik prügi sorteerimine koostöös Tartu Keskkonnahariduse Keskusega ja jäätmekäitlusettevõttega Ragn-Sells.

Kui suur on „hamburgeri kivi“ ümbermõõt?

Fotod Heiki Rokka

Päevakava:

11.15 - 12.15 Lasteaed ja I- IV klass

13.10 - 14.10 V- IX klass

*Briti Suursaadiku hr Nigel Haywoodi tervitused

*Näitlik prügi sorteerimine

X- XII klass ja valla elanikkond

17.30 - 18.15 Näitlik prügi sorteerimine

18.15 - 19.15 Loeng - Veiko Lukmann

19.15 KESKKONNANÄDALA LÕPETAMINE: ülevaade tehtud keskkonna-alasest tööst Puhja vallas, õpilaste ettekanded, kontsert ja sõnavõtt Puhja Seltsimajas.

Alates 11. maist on Puhja Seltsimajas avatud keskkonnateemaline näitus Parem hoida kui oiata.

Koolis on plaanis korraldada moevahetunnid, kus õpilased esitlevad keskkonnasäästlike riiete ja aksessuaaride kollektsioone.

Loodushoid saab alguse varasest lapsepõlvest

Marje Norman, Puhja lasteaia õpetaja,
Tallinna Pedagoogilise Seminari diplomand

Väärtushinnangute taimelava on varane lapsepõlv – see on meile teada ning sellele tööle leiame kinnitust paljudelt autoriteetidelt. Koolieelne iga on just see parim aeg kujundada lapses õiget ellusuhtumist. Sotsioloogiaprofessor Ülo Vooglaid on öelnud, et kui laps läheb kooli, siis on rong juba läinud, st siis oleme paljude tõdede õpetamisega hiljaks jäänud.

Loodushoid on oluline väärtushinnang, mille kujunemisele tuleb pöörata tähelepanu. Eelkõige on meil täiskasvanuil oluline käituda keskkonnasõbralikult, andes seeläbi lastele kõige paremat õpetust.

Lugedes erinevas vanuses laste arvamusi oli meeldiv tõdeda, et lapsed väärtustavad loodushoiu kujundajatena kõige lähedasemaid inimesi varasest lapsepõlvest: vanemaid, vanavanemaid, lasteaiaõpetajaid, kooliõpetajaid sh toodi väga sageli välja just esimene õpetaja.

Loodushoidu on õpetatud mitmel erineval moel. Olgu siinkohal äratoodud mõned laste näited küsimusele: „Kuidas sind on õpetatud loodust hoidma?“

Koolieelikud

- * Loodust peab väga hoidma, et ei tohi lõhkuda. Kui sa looduses nagu halvasti käitunud, siis loodus teeb sulle tagasi. Mind on õpetatud seeni korjama (Liisa)
- * Kommipabereid ei tohi maha visata. Emme on mulle õpetanud, kui mingi süstal on maas – ei tohi ennast süstida (Egle)
- * Rattaga ei tohi muru peal sõita. Kui prügikasti pole – pane prügi tasku (Robert)
- * Raagus puude otsas ei tohi ronida, nad magavad, neil on oksad hästi nõrgad ja siis nad murduvad ära, puud lähevad koledaks. Lehti ka enam ei tule (Jaanika)

I klassi õpilased

- * Emme ütles mulle, et ära üldse mitte kunagi halvaks inimeseks hakka ega tee halba tegu. Ema ja isa õpetasid, et ära prahti maha viska, sest teised peavad korjama. Loodusfilme vaatame koos. Lasteaias korjasime prahti, kaalusime, tegime prügi mädanemise katse, metsareeglid olid meil (Paul)
- * Õpetaja on õpetanud, et loodus on väga õrn, ei või oksid murda. Ema on rääkinud, et loodus on elus, õrn, peab hoidma. Noori pöösaid ei või lõhkuda, loomi kiusata, peab süüa andma, värske õhu kätte viima. Lasteaias on õpetatud, et ei tohi prügi maha visata, tooreid õunu ja marju ei tohi maha loopida, metsas peab tasakesi olema, mõned loomad magavad (Daina)
- * Ema õpetas, et ei tohi maha visata prügi, prügikasti tuleb panna. Ei tohi puude küljest lehti ära tõmmata. Isa ütles, et ei tohi tikkudega mängida. Vanaema rääkis, et loomi peab hoidma, ei tohi piinata. Vanaisa – ei tohi suitsu teha, muidu ajad kopsud mustaks. Lasteaias õpetati, et ei tohi puid lõhkuda, pöösaid lüüa, vett raisata, prügi maha visata (Kris)
- * Lasteaias räägiti, et pole viisakas prahti maha visata, tegime prügi lagunemise katse, sorteerisime prügi. Ema ütleb, et ei tohi paberit maha visata ja ei luba mul korraga üle 10 lille korjata (Erle)

VI klassi õpilased

- * Vanaisa on mulle sellest rääkinud. Lasteaias on õpetatud: ära murra oksid – puu saab haiget. Koolis „Otsi Otti!“ programmi raames on ka õpetatud.
- * Ei tohi prahti maha visata. Kui näed prahti maas, pead

üles võtma. Vett ei tohiks väga palju kasutada.

- * Ei loobi rämpsuga maha ega murra oksid. Olen käinud metsas loomi söötmas. Hoian oma asju seni kuni vastu peavad.

XI klassi õpilased

- * Prügi ei tohi maha loopida. Ohtlikud jäätmed tuleb viia eraldi jäätmehoiulasse. Ei tohi põletada aineid, mis tekitavad mürgiseid gaase.
- * Korja prügi üles! Ära murra oksid! Kui olen halvasti käitunud, siis on pahandatud – see jääb meelde.
- * Ei olegi. Tuleb loomulikult intelligentsist.
- * Ei tohi prügi maha loopida. Põhjuseta oksid murda. „Te gutsejaid“ nähes tuleks keelata.
- * Mitte prahti loopida. Loodust säästa. Mitte veekogu juures autot pesta.
- * Ei tohi naftat maha ajada. Puid palju maha võtta.

Igas laste väljaõeldud mõttes on oma iva ning neid lugedes on meil kõigil põhjust vaadata iseend ning mõelda kuivõrd ausalt ja ümbrust austavalt me suudame oma igapäevaelu elada.

Juhan Peegel on öelnud: „Siin tasub elada ja võidelda selle eest, et siin tööpoolest elada saaks.“

Uurimuses osalenud lapsed on avaldanud arvamust kodukoha loodushoiu kohta ja teinud hulka toredaid ettepanekuid kuidas olukorda parandada.

Olgu seekord lõpetuseks VI klassi tütarlapse Kristina arvamus sellest mida tuleks teha, et inimesed loodust hoiaksid:

Inimestele tuleks ikka selgeks teha, et loodust peab hoidma. Kõige rohkem peaksid õpetama kodused, siis edasi lasteaias, koolis. See, kes õpetab, peab ise ka õpetuste järgi elama. Pole mõtet, et see kes räägib, peale rääkimist läheb ja viskab prahi maha.

Keskkonnamäng

Kadri Kosk ja Marita Tõnissoo, Puhja Gümnaasiumi õpilased

23. aprill 2004 leidis Puhja Gümnaasiumis aset keskkonnamäng.

Ürituse idee sai alguse õpilasorganisatsioonide ajurünnakust: keskkonnamäng koos ühiskondliku kasuliku tööga. Ka tegevused kontrollpunktides olid pakutud õpilaste poolt.

Mäng oli mõeldud 5.- 12. klasside õpilastele. Erinevaid tegevusi jätkus kõigile huvilistele. Kõik võistkonnad said osa võtta viktoriinist ja prügikorjamise võistlusest. Lisaks nendele tegevustele käisid võistkonnad eraldi veel erinevates punktides: prügi sorteerimine, riisumine, kivide korjamine, parkimisplatsi pühkimine ja töökoja seinu puhastamine. Samuti said õpilased proovile panna oma kunstiandade kujundades plakateid teemal „Keskkonnaga ei mängita“.

Mängust võttis osa kuus võistkonda. Kõik võistkonnad olid tublid, kuid parimad tuli välja selgitada. Prügikorjamise võistluse võitis 11. klass. Viktoriinis tunnistati parimaks 6 B klass, aga plakatite joonistamisel paistsid teistest rohkem silma 5 B klass ja 10 R.

Igale osalejale oli auhinnaks temaatiline pastakas, osavamad prügikorjajad, taibukamad viktoriinivastajad ja tublimad plakatite tegijad said lisaauhinna – võtmehoidja.

Mängu aitas korraldada õpilasomavalitsus.

Matk Puhja loodusrajal

Karita Kirbits, Puhja lasteaia juhataja

Puhja lasteaia töötajad ja teised huvilised matkasid 18.aprillil Puhja loodusrajal.

Sügisel, kui õpetaja Mariann Karja käis meile tutvustamas koolidele mõeldud keskkonnaprojekti "Tuulik" ja selle raames Puhja Gümnaasiumi õpetajate poolt taaselustatud Puhja looduserada, tekkis ka lasteaia õpetajatel huvi minna loodusrajale matkama. Tahtsime oma silmaga näha neid toredaid ja huvitavaid kohti, millest on palju kirjutatud ja räägitud!

18.aprillil, päev enne Keskkonnapäeva algust lasteaia ja koolis, otustasimegi minna. Koolimaja juures ootas meid õpetaja Elle Salo, kelle juhendamisel asusimegi teele. Alustasime juba tuttavast Puhja pargist, kiriku ümbrusest ja suurest maakivist, kuhu on paigutatud mälestustahvlid Adrian Virginiusele ja Käsule Hansule. Edasi kulges tee Mõisanurme õigeusklike kalmistule ja sealt Ohvriallikale, kus kõik said proovida allikavee noorendavat mõju. Peatusime ka Kavilda õigeusu kiriku juures, kus nägime, et kiriku lagi on veelgi rohkem sisse varisenud ja päris ohtlikus olukorras.

Kiigemäel

foto Aila Selleke

Päikesepaistelisel kevadilma nautides jõudsime Siidrilinna, kus oletatavasti asus muistne eestlaste linnus. Siin ümbruses kasvab ka palju erinevaid ravimtaimi, mille kohta Elle meile kasulikku ja huvitavat teavet jagas. Ja siis Kiigemäele suurepäraselt Kavilda ürgoru vaadet nautima! Aitäh kõigile, kes meie valla kena puhkekoha on veel atraktiivsemaks ja meeldejäävamaks muutnud! Samas ei saa märkimata jätta "talviseid mälestusi" ehk suurt hulka kelgutükke ja muud prahti, mis

mäeküljel ja võsa all vedeles.

Kiigemäel veidi puhatud ja einestatud matkasime läbi Mõisanurme küla kivilalmetereni ja peagi olime juba Puhjas tagasi. Külastasime ka perekond Koni õuel asuvat hollandi tüüpi tuulikut, mida uudistasime ka seestpoolt.

Aitäh veelkord õpetaja Elle Salole ja kõigile tublidele matkasellidele, kes tundsid siirast rõõmu looduses olemisest ja koduümbruse vaatamisväärsustega tutvumisest!

Suur koristuspäev

Mariana Martinova, koristuspäevast osavõtja

17.aprillil toimus Rääsi külas suur koristuspäev. Päike lõomas ja oli suviselt palav. Osavõtjaid oli palju, kuid enamus neist noored. Õhus oli tunda tõelist koostöö hõngu. Töö edenes kiiresti ja keskpäevaks oli kogu ettenähtud territoorium risust puhas. Korrastatud sai muuhulgas ka korvpalli- ja võrkpalliplats, kus sai peale tööpäeva kohe ka palli mängitud.

Kui töö tehtud läksime kõik Uula huvikeskuse esisele muruplatsile, kus janustele pakuti turgutavat kalja, grilliti vorstikesi, söödi oma küla emade - vanaemade valmistatud maitsvaid saiakesi, pirukaid ning torti. Soovijad said oma kätt proovida lauatenises. Kokkuvõtteks oli väga tegus ja tore päev.

Sai ära tehtud palju kasulikku ja tähelepanuväärset.

Fotod Airi Mahla

Koristuspäeva lõpus sai mõnusa muusika saatel kergelt keha kinnitatud ja lauatennist mängitud.

Noored koristushoos

Kõduneb ? Ei kõdune?

Marje Norman, Puhja lasteaia õpetaja

**Mida laps kuuleb – selle ta unustab.
Mida laps näeb – seda ta mäletab.
Mida laps kogeb – seda ta oskab.**

Keskkonnamängude päeval, 20. aprillil 2004.a. tuli lasteaeda 24 I klassi õpilast, kellest 16 lasteaialastena alustasid 7. novembril 2002.a. prügi lagunemiskatset.

Prügikatseks korjati lasteaia aia tagant prügi, sorteeriti looduse- ja poeprügi (st tehispüügi) eraldi. Kaevati 2 auku ja maeti prügi mulla alla, et näha, mis juhtub. Kogu maetud prügi sai rühmaruumis laste poolt ka kirja pandud. Sealt võime lugeda, et nn POEPRÜGINA maeti maha kompaber, plastmasspudel, pudelikork (metallist), klaasikild, roostes nael ning nn LOODUSEPRÜGINA maeti maha kont, männioks, pihlakamarjad, puulehed, tammetõru.

Esimest korda kaevasime prügi-

augud lahti 1. juunil 2003.a. peale lasteaia lõpupidu. Veendusime, et poeprügi oli olemas. Looduseprügist olid kadunud puulehed ja pihlakamarjad, männioksale oli vaid mõni pruun okas külge jäänud.

Teist korda prügiaugud lahiti kaevatud 20. aprillil 2004.a. Pilt oli järgmine: poeprügi oli alles, kuigi klaasikild tuli mullast välja alles augu kinniajamisel ning lisandunud oli harjavars ehk „harjakepp“ nagu ütles Kaur, looduse prügist olid järgi vaid kont ja tammetõru.

Matsime prügi jälle mulla alla ja kaevame uuesti lahti kui mitte enne, siis põhikooli lõpus kindlasti, so 2012.aastal.

Lastes tekitas katse elevust ning neid huvitas katse käik. Elame-näeme, mis prügiga edaspidi juhtub, kas kõduneb või ei.

Peale katse uurimist mängisime keskkonnamängu „Varesed ja kakud“, mis oli seekord loodushoiukeskne.

Õpetaja Marje Norman kaevab lahti prügikatse foto Karita Kirbits

Mängujuhina oli rõõm tõdeda, et lapsed omasid väga häid teadmisi prügi sorteerimisest ja keskkonnasõbralikust eluviisist.

Mängude päev

Urve Hämäläinen, Puhja lasteaia õpetaja

Teisipäeval, 20. aprillil mängisid „Päesusilma“ lapsed koos Puhja Gümnaasiumi õpilastega keskkonnateemalisi õuemänge.

Kahe vanema rühma lapsed kogunesid kella kümneks kooli kibuvitsapöösaste juurde, kus neid ootas IV B klass koos õpetaja Maire Sepaga.

Alustuseks kordasime õpetaja Maire juhendamisel mänguliselt läbi tähtsamad looduses käitumise ja keskkonnasäästliku suhtumise reeglid. Seejärel jagunesid koolilapsed gruppidesse, millest igaüks õpetas ja juhendas üht keskkonnamängu. Lasteaialaste ülesandeks jäi kõik need järgemööda läbi käia. Iga mängu edukalt läbimänginu sai kaela vastava pildiga kaardi.

Mängus „Kepi pikkus“ tuli ümbrusest leitud oksakesetest maapinnale moodustada võimalikult pikk rida, mille tublid koolipoisid kohe hoolsalt üle mõõtsid. „Katsumismängus“ pidi iga laps kinniste silmadega ära tundma erinevaid looduslikke materjale ja esemeid. Mängu „Mis ei kuulu loodusesse?“ juhendajad olid kibuvitsapöösaste ümbrusesse ära peitnud 18 erinevat inimese poolt jäetud asja, mida lasteaialapsed pidid tähelepanelikult uurides üles leidma. Mängus „Mis on kotis?“ tuli katsumise järgi aru saada, mis seal peidus on. Et ära teenida kaart „Tähelepanumängu“ eest, tuli peale hoolsat vaatlust püüda alusele laduda täpselt samad loodusobjektid täpselt samas asetusel nagu koolilaste näidisel. Lõpetasime toredate otsimismänguga: piiratud maa-alalt tuli üles leida „Päikesekonserv“, mis lasteaialaste rõõmsaks üllatuseks sisaldas

rosinaid ja komme, mis me preemiaks lasteaeda kaasa saime, et maiustades arutada, kuidas kõik looduses kasvab ja areneb tänu päikesele.

Rõõm oli vaadata, kui püüdlikult ja läbimõeldult olid kõik mängud ette valmistatud ning missuguse hoole ja osavõtlikkusega juhendatud ja läbi viidud! Lasteaialapsed kandsid mängusilte uhkelt paelaga kaelas veel järgnevatelgi päevadel.

Samal ajal mängisid nooremate rühmade lastega keskkonnamänge lasteaia õuealal algklassiõpilased koos õpetajate Külli Koroli, Elle Salo ja Vilma Krünvaldiga. Suur tänu toredate päeva eest Puhja Gümnaasiumi õpetajatele ja õpilastele!

Keskkonnamänge tutvustab õpetaja Maire Sepp foto Karita Kirbits

Oma silm on kuningas Prügitalgud Järvaküla männikus

Urve Hämäläinen, Puhja lasteaia õpetaja

Neljapäeval, 15. aprillil sõitsid Puhja lasteaia Pääsusilm vanema rühma lapsed koos õpetajate Olga Danilsoni, Urve Hämäläineni ja Ingrid Tammega ning Puhja Gümnaasiumi õpilased koos õpetajate Mariann Karja, Elle Salo ja Aili Tammega õppekäigule Tartusse, et vaadata tööd firmades Ragn-Sells ja Cleanaway ning käia ära Aardlapalu prügilas.

Meid võttis vastu Ragn-Sells'i esindaja Piret Miller, kes andis kõigepealt lühiülevaate firma ajaloost ja seejärel tutvustas joogitaara ja vanapaberi sorteerimist. Saime teada, mida tohib ja mida ei tohi panna vastavatesse konteineritesse ja miks. Nägime oma silmaga, kuidas töömehed sorteerisid eraldi roheline, pruuni ja valge klaastaara ning kuidas töötasid paberi- ja riipressid. Meile kõigile oli üllatuseks, kui palju väärtuslikku puhast valget paberit ja huvitavaid ajakirjanduslikke väljaandeid võib leida vanapaberi hulgast. Lapsed said kõik endale midagi huvitavat kaasa.

Edasi sõitsime firma Cleanaway territooriumile, kus koos firma esindajaga uurisime, kuhu kogutakse vanad telerid, raadiod, arvutid, külmkapid ja muu vana kodutehnika ning mis kõik kuulub ohtlike jäätmete hulka. Vaatasime veel kord vanapaberi sorteerimist, tegime mälestuseks pilti Lenini kuju ees ja sõitsime siis edasi Aardlapalu prügilas.

Juba lähemale sõites nägime prahti teeäärtes ja kileribasid pöösaste küljes lehvimas, kuid kohale jõudes avanev vaade hiiglaslikele prügimägedele ja nende kohal tiirutavatele kajaka-parvedele võttis küll lausa tummaks. Võisime näha, kui suure koguse prügi tekitab ühe aasta jooksul Tartu-suurune linn. Kuulsime, kuidas igal aastal üks "mägi" mullaga kaetakse ja sinna puud-pöösad peale istutatakse. Saime teada ka huvitavaid fakte prügimäe alaliste asukate elu-olust ja nägime nende ehitatud armetuid onnikesi, kus nad aastaringselt elavad. Meie õnneks olid ilmad veel piisavalt jahedad, nii et tõelist prügimäe haisu võisime vaid ette kujutada.

Tagasi tulles olime kõik prügi sorteerimise osas tüki maad targemad ja selle vajalikkuses ei kahtle nüüd küll meist enam keegi!

Marje Norman Puhja lasteaia õpetaja

KIK-I rahastatud projekti "Mida õpid noores eas, seisab eluaeg Sul peas" projektijuht

Perekond Lindile kuuluvas Järvaküla männikus (lasteaia kõnepruugis - surnuaia männik) on läbi aegade käinud lasteaialapsed mängimas, kuna see on kõige lähim ja sobilikum paik mängudeks. Seal metsas elavad meil nõiad, kes löövad tralli ümber Nõiakivide. See on metsatukk, kus väga paljud mudilased on jõuluoote ajal näinud päkapikke jalutamas. Sinna metsatukka oleme viinud metsloomadele toitu ning uurinud metsaelu. Lihtsalt öeldes on see meie lasteaialaste muinasjutumets, kus on tore mängida.

Lasteaalastele on selgeks õpetatud elementaarsed metsas olemise reeglid. Metsas tuleb käituda nagu külas: häirimata oma kohalolekuga metsarahu, jätmata sinna maha olmeprügi. Küll aga ei pea paljud teised selle metsa külalised kinni headest tavadest ning jätavad metsa enesest maha kõikvõimalikku prügi ja rämpsu. Metsatukk oli muutunud koledaks, mis häiris nii lapsi kui ka nende õpetajaid. Kui lastelt sai peale metsaskäike küsitud, mis neile metsas meeldis ja mis mitte, siis viimase küsimuse puhul toodi kõigi laste poolt välja sodi ja rämps metsas.

Selline kurb tõsiasi ajendaski lasteaiaõpetajaid loodushoiu projekti raames korraldama PRÜGITALGUID, et metsaalune jälle olmeprügist puhtaks saaks ning oleks kena mängupaik lastele ja puhas elupaik metsaelanikele.

Prügitalgud toimusid 21. aprillil 2004. Talgutele olid kutsutud lapsed

koos lastevanematega Puhja lasteaia IV, V rühmast ja Puhja Gümnaasiumi I klassist. Talgutel osales kokku 56 talgulist. Enamusel lasteaialastel olid abis pereliikmed ning lasteaiaõpetajad Lea Lobrev, Galina Mürsepp, Urve Hämäläinen, Olga Danilson, Ingrid Tamm, Triin Pall ja Marje Norman. I klassi õpilastega oli kaasas klassijuhataja Vilma Krünvald. Vilka tegevuse käigus sai metsaalune kaunis kiiresti koledast prügist puhtaks. Kokkukorjatud prügi panime omavalitsuse poolt kohaletoodud suurde prügikonteinerisse. Peale koristustööd tegime metsa alla lõkkeplatsile väikese lõkke, sõime lasteaia küpsetatud talgusaia, jõime morssi. Perekond Lint saatis meile tänuks tehtud töö eest suure kotitäie kommi. Lapsed tundsid rõõmu puhtast metsaalusest, lustisid ja mängisid. Kõik üritusel osalenud lapsed said Puhja valla keskkonnaürituste meene - pastapliiatsi, millel kiri KESKKONNAGA EI MÄNGITA!

Ettevõtmine õnnestus meil igati. Talgud on lasteaia muusikaõpetaja poolt filmilindile võetud. Toimunu on lasteaialaste poolt jutustatuna ka helisalvestatud.

Kõik talgulised jäid tehtud tööga väga rahule ning jääb vaid loota, et ka teised metsakülalised hindavad tehtud ja käituvad samuti loodushoidlikult.

Äremärkusena olgu öeldud, et lasteaia V rühm käis nädal aega hiljem Jaanika päeval surnuaia männikus ning lapsed rõõmustasid siiralt, et metsaalune oli puhas ja prügivaba. Ürituse organiseerijais ja metsaomanikes püsib lootus, et mets jääbki prügivabaks.

Aitäh kõigile talgulistele ütleb ka perekond Lint ning lapsed omakorda tänavad mänguloa eest selles armsaks saanud metsatukas.

Prügitalgud Järvaküla männikus

foto Triin Pall

Eurojutt

Tiit Kuusemaa

Sooh. Nüüd on see siis möödas. Teed ühel hommikul silmad lahti, – ja oledki Euroopa Liidus. Laps teeb sündides häältkki, seesinane sünd(mus) oli aga üsna hääletu. Mitte kellelgi ei tulnud pähe ainsamatki raketti taevasse põmmutada. Eestlasi on peetud imelikeks, et nad volbriööil Euroliitu saamist kärina ja mürinaga ei tähistanud. Ka 1. mail Puhja Seltsimaja juures pargis peetud imekaunis rahvatantsu- ja laulupidu oli oma ja ehtne ja südamest ning sellisena pigem isegi rõhutas mingit kummalist võõristust või isegi möödavaatamist sellest meie rahva jaoks murrangulisest hetkest.

Kui pärast septembrikuist rahvahääletust küsiti kellegi tädi Maali käest, et kuidas nüüd siis on ka, õhkas ta õnnelikult: „Oeh, kuidagi eurom tunne on nüüd!“. – See vastus võis kõlada koomiliselt, ent kas oskaksime meie paremini ütelda? Nüüd on eoro-emotsioon pigem asendunud rahuldustundega, et näe, kui odavalt ja palju sai suhkrut varutud. Kas tõesti ei oska me, eestlased ja ka kohalikud mitte-eestlased, õnnelikud olla?! Või kas üldse peaksime?

Sest juhtunud ei ole ju õieti midagi muud kui see, et 1. maist mängitakse seda riikluse elumängu muudetud reeglite järgi. Kuid mängu mõte on ikka seesama, – jääda ellu, paljuneda, saada tugevamaks ja rikkamaks. Ja mängijadki on endised. Spordisärgi ja plagu võib ju muuvärvilise vastu välja vahetada, kuid inimesed selle sees või all jäävad samaks tükki oma igatsuste ja hirmudega.

Ikka ja jälle küsitakse: mida me nüüd hindade kallinemise eest vastu saame? Räägitakse lootusest, et palgapensionid jõuavad varsti heaoluriikide tasemele. Kuid ega sakslased hakka meile palka maksma, see raha tuleb ikka meie oma riigi kassast. Mis tähendab seda, et mõni muu üldrahalikult hea ja vajalik asi jääb siis tegemata.

Veel kõneldakse, et nüüd saame minna vabalt Eestist ära võõrsile tasuvama töö peale. Esiteks puudutab see tore võimalus põhiliselt nooremaid inimesi. Teiseks tähendab see meie rahva jaoks ajude äravoolu. Ja kolmandaks muudab see ühtlasi meid kaitsetuks kolmandatest vaestest riikidest tulevate hõlpele otsijate vastu.

Lisaks loodetakse, et nüüd õnnestub meil importida „euroopalikke väärtusi“, mis inimeste keeli tähendab lihtsalt seda, et hoolime üksteisest ja toetame nõrgemaid. Ja seda esmalt materiaalsel tasandil. – Oot-oot, kas ei tule see kuidagi kahtlaselt tuttav ette? Kas mitte kõigest sadakond aastat tagasi üks ennast enamlasteks nimetav jõuguuke ei üritanud koguni vägivallega kehtestada nii Venemaal kui ka siinsamas Eestis mingit utopistlikku ilmakorda, kus kõik hakkavad lihtsalt heaks, kuna nad on saanud võrdse(mak)s. Teame, millega see sotsiaalne eksperiment lõppes ja millist hinda on pidanud Eesti selle eest maksma.

Laulva revolutsiooni aegu nõuti kirikult: „Andke meile eetikat!“. Nüüd on siis selle tellimusega pöördutud Euroopa poole. Võib aimata meie rikkamate naabrite kummasust, kui saavad kuulda, et nemad peaksid hakkama meile headust jutlustama. Kardan, et selle eetika impordiga on lugu sama nadi kui kilplastel, kes üritasid kotiga valgust tuppida. Sest hingevalgus saab alguse seestpoolt ja seda sisse osta ei ole võimalik. Me ei saa isegi omaenda lapsi headeks sundida või kuidagi putitada. Parim, mida saame teha, on olla ise neile eeskujuks lootuses, et nad peavad meid, vanemaid, matkimisväärseks. Tasub meelde tuletada, mida head oleme pärinud ise oma vanemalt. Ja seda mitte teoreetilise õpetusena „Tee nii!“, vaid kuidas nemad

ise tegelikus elus oma probleeme lahendasid. 9. mail tähistame Emadepäeva. Siis on eriline põhjus ja võimalus neile tänu anda helluse ja armastuse eest. – Olgu või haua põhja.

Lisaks Euroopa Liidule tuntakse juba õige ammusest ajast veel üht isevärki riikluse vormi. Jeesus sisendas oma kaasaegsetele: „Jumala riik on ligi, Jumala riik on teie keskel, otsige Jumala riiki!“. See riiklus, mida tema kuulutas, oli vaimne ja nähtamatu. Ja ta ise sai selle riigi juhiks siin maa peal. Oli see pelk meelete, järjekordne utopia? Kummati see imelik vaimne riik on täiesti kogetava ja tõestatavana olemas meie keskel. Nimelt Kirikuna. Seal kehtivad teistsugused elureeglid ja ilmakord kui mujal. Selle Vaimuriigi kodakondust on jätkuvalt võimalik taotleda. Selle riigi korda ja põhimõtteid ei ole kõigutanud ka ajutised kriisid ega tagasilangused. Küll on olnud küündimatuid saadikuid ehk diplomaate, kes isikliku käitumisega on varju heitnud oma riigile, kuid asja olemust see ei muuda.

Selle taevase riigi sünnipäeva tähistab ristikirik Nelipühäl (rahvakeeli Suvistepühäl) maikuu lõpus. Siis meenutatakse seda päeva, mil Jumala vaim langes tulekeeltena igatsevate inimeste peale ja muutis nad sisemiselt otsekuu uuteks inimesteks. Mil heitunud ja harali inimesed said meeskonnaks, vaimseks perekonnaks, vendadeks-õdedeks.

Üsna kohe, 8. mail kell 13.00 Puhja Seltsimajas on tulemas Puhja valla rahvaga kohtuma professor Peeter Tulviste. Teemaks on: „Ajad muutuvad. – Kas ka meie?“ Oleks põnev teada saada, kuidas tema näeb riigimehena, teadlasena, psühholoogina meie riiki rahvast ja kirikut sel nii pöördelisel ja etteaimamatul ajajärgul.

Tulge sünnipäevale!

Katre Pruusapuu, Puhja Maanaiste Selts

Selle aasta maikuu täitub Puhja Maanaiste Seltsil 10 tegevusaastat.

See on ju juba väärikas vanus!

Tähistamiseks tähtpäeva kutsume kõiki naiseltsi endisi ja praegusi liikmeid **23. mail kell 18.00 Puhja seltsimajja (tähelepanu, kuupäev muutunud)**, et üheskoos meenutada olnut ja tehtut ning meeldivalt aega veeta.

Seltsi juhatusel on soov koostada tegevusest ülevaade fotode kaasabil.

Siit palve kõigile, kes on pildistanud seltsi üritusi, palun andke juhatusetele teada, et saaksime teha korduspilte albumi tarbeks.

Oodatud on ka ettepanekud ürituse huvitavamaks muutmiseks.

Praeguste liikmetega saame kokku 6. mail kell 18.30 seltsimajas. Esimese tunni jooksul tutvustab meile GNLD tooteid (looduslähedane kodukeemia, nahahooldus, toidulisandid) nende reklaamiagent, on võimalus osta tooteid.

Umbes kella 19.30-st arutame juubelpäeva, sellele eelneva aruande-valimiskoosoleku ja suveüritustega seonduvat.

Ootame kõikide aktiivset osavõttu.

Raamatute valgus ei kustu

Leili Sinilill, Mariana Martinova ja Katri Udso, õpilased;
Linda Gottlob, õpetaja

07. aprillil toimus Puhja Seltsimajas valla nelja raamatukogu ühine üritus, millega tähistati rahvusvahelist lasteraamatupäeva teemal "Raamatute valgus".

Üritusele olid kutsutud Puhja Gümnaasiumi parimad lugejad – raamatusõbrad.

Raamatupäeva avas Gümnaasiumi raamatukogu juhataja Linda Gottlob, kes rõhutas, et raamatul on püsiv väärtus, loetu sisu jääb lugejasse, jõuab tema hinge ja jääb seda valgustama. Raamatud on abivahendiks inimlikkuse püsijäämisel, info leidmisel, teadmiste omandamisel, õdusa meeleolu tekitamisel.

Raamatute väärtust arvutite ajastul tähtsustas oma sõnavõtu ka gümnaasiumi direktor Heiki Rokka.

Sotsiaalnõunik Milvi Sepp toonitas, et raamatud on eelkõige teadmiste allikaks. Nad arendavad mõtlemist, avardavad silmaringi, lahutavad meelt.

Ürituse külalisteks olid Eesti Rahvuskultuuri Arenduskeskuse koolitusjuht – jutuvestja Piret Päär ja Viljandi Kultuuriakadeemia õppejõud – üliõpilane Kätlin Jaago. Piret jutustas huvitavaid lugusid hiirvaiksel kaasaelavale kuulajaskonnale ja Kätlin mängis erinevatel rahvapillidel vahelalid.

Raamatukogupäeva külalisesinejad
foto Heiki Rokka

Väga armas oli kuulda, et Piret Päär on meie kooliõde, sest ta on ka õppinud Puhjas.

Järgnes traditsiooniline parimate lugejate autastamine raamatute ja tänukirjadega. Tänukirju, raamatuid ja kiidusõnu jagasid raamatukogude juhatajad Sirja Dementjeva, Elga Alberi, Leini Laars ja Linda Gottlob.

Päev lõppes maiustamisega näksilauas.

Õpilased meenutavad

Katri Udso – IX klass

Lugeda on mulle alati meeldinud. Nooremates klassides olin eriti agar lugeja.

Praegu on vähem aega raamatute kättevõtmiseks, sest lihtsalt rohkem tuleb aega pühendada õppimisele.

Parimate lugejate päev oli tore. Meid kõiki oli kutsutud seltsimajja. Külalisesinejateks olid muinasjutuvestja ja muusik, kes oskas mängida väga erinevaid pille. Mulle meeldisid need kombes, mis muinasjutuvestjaga kaasas käivad. Juba see, et alati peab põlema küünal, tekitas armsa ja hubase tunde.

Loodame, et see kaunis traditsioon jätkub ka edaspidi ja

siis on raamatusõpru veel rohkem, sest raamatute lugemine ja nende mõistmine on suur väärtus, mis annab inimesele väga palju juurde – aitab leida tee enesesse ning kujundab isiksust.

Leili Sinilill – IX klass

Kui mina lasteraamatupäevale jõudsin, istusid raamatusõbrad jutuvestja ja tema pillimehe ümber. Kõik kuulasid huviga ja saalist ei kostunud ainsatki ebakohast naerupahvakut ega itsitamist.

Piret Päär jutustas toredaid lugusid hirmust, ülbusest, lugude jutustamisest. Juttude vahele mängiti pilli ja lauldi koos kuulajaskonnaga.

Mina kuulsin ja nägin esmakordselt parmu- ja torupilli.

Oli väga ilus üritus ja meelde jääv päev.

Mariana Martinova – IX klass

Kõigile meeldisid jutuvestja ja pillimängija, kes oskas erinevaid pille käsitseda. Mulle meeldis kõige rohkem suursugune torupill.

Ürituse lõpus sai mekkida maiustusi, mida jätkus kõigile.

Kõhud täis, meelel palju head, suunduti kodu poole.

Kristiina Lobrev – III klass

Mulle meeldis see, et iga raamatupäeval osaleja sai endale kaasa huvitava raamatu.

Kerli Deede – III klass

See oli tore päev! Külaskäis meil jutuvestja Piret Päär, kes kunagi on õppinud ka meie koolis. Me kuulasime teda hiirvaiksel ja huviga.

Kadi Laas – III klass

See oli minu lemmikpäev, sest seal keegi ei lollitanud ja oli rahulik. Mulle jääb see päev pikaks ajaks meelde.

Merilin Kaasik – II klass

Mulle meeldis lugusid ja pillimängu kuulata. Sai palju nalja ja magusat. Olin eriti rõõmus kingitud raamatu üle.

Cäroli Vardja – II klass

Mulle meeldis kõige rohkem raamatute kinkimine.

Oli meelde jääv üritus.

Sander Sepp – IV klass

Seltsimajas ootasid meid erinevate raamatukogude juhatajad. Külalisteks olid väga huvitavad inimesed: muinasjutuvestja ja pillimees.

Igaüks sai raamatu ja tänukirja. Mina sain raamatu "Kolm südant ja kolm lõvi".

Koduteel meenus pidevalt ürituse moto: "Raamatute valgus ei kustu kunagi".

Ma usun seda.

Täname Eesti Kultuurkapitali Tartumaa ekspertgruppi ja Puhja Vallvalitsust ürituse rahalise toetamise eest.

Suur tänu Puhja Seltsimaja juhatajale Kaja Udsole ja kunstilisele juhile Vaike Podarile.

Täname kõiki algklasside, eesti keele ja kirjanduse õpetajaid ning lapsevanemaid laste suunamisel raamatute juurde.

Puhja valla raamatukogude juhatajad

Jüripäev

Milvi Sepp, sotsiaalnoõnik

Jüripäeva tähistasime vallas sportlikult erinevate jooksudega. Lapsed kuni 12 a. vanuseni jooksid ühe ringi Puhja Gümnaasiumi staadionil. Parimad olid:

- 2a Arvi Laidvee, Riin Rehme, Ronald Judin
 3 a. Raimond Keerdo, Liisa Aan
 4 a Reili Rehme, Kaupo Mürsepp, Karli Pedajas
 5 a Henri Kipper, Mario Kangro, Kevin Karu
 6 a Ruth Rehme, Edith Sinilill, Kristo Selleke
 7 a Jaan Šianov, Daina Kiseljova, Margit Laars
 8 a poisid Riho Männiste, Reino-Raino Kauponen,
 Kaido Mürsepp
 8 a tüdrukud Reelika Rehme, Kaidi Käkki, Erle Tamm
 9 a Eiki Kolesnikov, Kristiina Lobrev, Kristina Radtšenko
 10 a poisid Veiko Aule, Indrek Lambing, Dagmar Kaasik
 10 a tüdrukud Kerli Deede, Alvina Panova, Helina Reial
 11 a poisid Ken Karja, Vitali Sinkonen, Silvar Säde
 11 a tüdrukud Kea Karja, Kristiina Rõndina, Eneli Härma
 12 a poisid Mait Tamm, Priit Pokk, Kaspar Kitsnik
 12 a tüdrukud Maria Luts, Piia Paurson, Madli Tuvike

Ulila noored võtsid ette tõrvikutega jooksu Ulilast Puhja. Jooksus osalesid vahetustega 14 noort: Ivar Sala, Rita Sala, Siim Pallon, Maria Karajeva, Kuldar Kimask, Kerli Pallon, Keidi Pallon, Kelli Lemberg, Tauri Päärend, Erly Pant, Rait Loka, Rain Persidski, Anni Topoleva, Timo Lauri ja keskuse juhataja Niina Topoleva. Kogu teekonna Ulilast Puhja jooksis Tauri Päärend. Ulila noored tõid jüripäeva tule Puhja ja süütasid Puhja pargis jüripäeva lõkketule.

Noortele ja täiskasvanutele korraldasime sel aastal teatejooksud pargis.

Noorte jooksude parimad:

- V - VII klass 1. 5 a klassi võistkond: Liina Kerme,
 Elis Uiboupin, Siim Kaasik, Even Sinilill 2.30,56
 2. 6 b klassi võistkond 2.33,67
 3. 6 a klassi võistkond 2.56,83
 VIII - IX klass 1. 8 a klassi võistkond: Annet Muru, Kati Raitar,
 Toomas Paavilainen, Martin Saksjaak 2.22,06
 Gümnaasium 1. Gümnaasiumi võistkond: Karen Männiste,
 Maria Solomatina, Sven Käiro, Simo Saar
 2.25,70

Täiskasvanute jooksu võitis võistkond "Strohh" (Ingrid Pokk, Asti Käiro, Enn Pokk, Kaul Karja) ajaga 2.21,13, järgnesid FIE Urmas Luts 2.25,61; OÜ "Heko Põld" 2.35,89 ja Vallavalitsus 2.40,50.

Päev lõppes autasustamisega ja tantsuga Puhja seltsimajas.

Õpilaste jürijooksu võistlus

foto: Heiki Rokka

Tänuavaldus

Puhja Vallavalitsus

Aime Mitt

Aime Mitt on töötanud Puhja vallas kalmistuvahina peaaegu 50 aastat. 30.aprillil k.a. lõpetas ta oma töösuhete vallaga seoses pensionile jäämisega. Aime poole on pöördutud meie elu kõige raskematel hetkedel, kus on tulnud saata viimsele teekonnale oma kõige kallimaid ja lähedasemaid omakseid. Tema tööks oli kätte näidata nende viimseid puhkepaigad. Abivajajatele on ta jaganud oma teadmisi ja kogemusi kõikidest eesti rahva tavadest ning kommetest. Kindlasti teavad teda paljud Puhja valla elanikud, samuti inimesed kaugemalt, ka võõrsilt kui igati abivalmist ja osavõtlikku suhtlejat. Suur töö on olnud kalmistute korrashoiul.

Puhja Vallavalitsus avaldab siirast tänu Aime Mittile, kui kauaaegsele ja kohusetundlikule töötajale. Soovime talle edaspidiseks head tervist, rahu-likku pensioniiga ning õnnitleme peagi läheneva sünnipäeva puhul.

Mis juhtus Võrtsjärve konstaablipiirkonnas...

Alik Säde, vanemkonstaabel

Puhja vallas

01.01.2004 a. peksti Nooruse tn korteris kod. Jurit. Politsei alustas kahtlustatavate suhtes kriminaalmenetlust KarS § 263 I järgi.

04.01.2004 a. avastati Puhja alevi Hommiku tn garaaži sissemurdmine, kust varastati mootorratta Jupiteri varuosi 5 000.- kr väärtuses. Eeluurimise käigus selgitati välja ning tunnistati kahtlustatavaks alaealised Pavel ja Erkki. Selgus, et samad isikud tungisid Nasja külas jaanuari algul 2004 a. veel kolme suvilasse lõhkudes suvilate ukсед ja aknad ning varastasid esemeid väärtuses üle 6 000.- kr: üle 100 m elektri-kaableid, plekkvelgi, ligi 50 ühiku erinevaid tööriistu, hüdropump, elektrikäi jne.

29.01.2004 a. tabati Palupõhja külas Reku suvilate kompleksis 3 Palamuse valla elanikku, kes olid sisse tunginud suvilatesse. Kuriteo paigalt tabati kod. Glaid, Janes ja Janek, kes olid Rekule jalgsi matkanud üle 25 km läbi Alam-Pedja Looduskaitseala. Looduskaitsealal patrullinud abipolitseinikud tabasid kurikaelad. Eeluurimise käigus selgus, et Janek Kukke oli ligi aasta tagaotsitav varasemate varguste eest. Isikuid kahtlustatakse ka 2003 a. detsembrikuus samadesse suvilatesse sissemurdmiste eest. Janek Kukke oli varjanud ennast Alam-Pedja Looduskaitsealal ligi aasta, seetõttu on ta saanud hüüdnime "Voika 2".

21.03.2004 a. avastati, et Nasja külas Annuka talust on varastatud antiikmööblit väärtuses üle 13 000.- kr.

24.03.2004 a. kella 16.00-24.00 vahel varastati Sangla Turvas AS lukkseparuumist 5,5 kw elektrimootor ja 4 kw mootorireduktor, vargusega tekitati kahju 10.000.- krooni.

25.03.2004 a. avastas Mõisanurme külas kinnistu omanik, et temale kuuluvast puukuurist püüdis kod. Helmut varastada briketti. Helmut Paal püüdis samal ajal varastatud briketikoormaga lahkuda kui omanik naases kinnistule ja lõpetas kod Helmuti tegevuse.

Kinnistute omanikud, kes omavad Helmut Paali ja tema külaliste suhtes pretensioone, palume pöörduda politsei poole.

09.04.04 a. avastati Sangla Turvas AS Puhja turbatootmispiirkonnas 200l. diiselkütte vargus. Alustati kriminaalmenetlust

Ööl vastu 19.04.2004 a. politsei operatsiooni käigus eiras peatumismärkuannet Tartu-Viljandi mnt sõiduauto Mazda, mis põgenes ja tegi avariid Haage asula lähedal sõites põllule. Uurimise käigu selgus, et auto varastati Tartumaal Puhja alevist samal ööl. Kuriteos kahtlustatav G.P tabati mõned päevad hiljem Tallinnast.

Ajavahemikul 03.04.-04.04.2004 a. tungiti Tartumaal Puhja vallas AS Kavilda territooriumile, kust varastati metalli 12 000.- krooni väärtuses.

12.04.2004 a. kella 19.20-19.35 vahel Puhja vallas A ja O kaupluse ees löi R.S alaealist lahtise käega, alustati väärteomenetlust.

Rannu vallas

18.03.2004 a. kasutas Verevi külas kod Mats ebaseaduslikku tulirelva lastes 3 lasku õhku. Kod. Mats viibis joobnud olekus. Laskemoon ja tulirelv võeti ära.

27.03.2004 a. murti sisse Kureküla ühislautadesse, kust

varastati värvilist metalli. Kurikaelad on politseile teada. Kahju tekitati üle 3000.- kr.

Koolivaheajal lõhuti Rannu lasteaia vihmaveetorud ning kõrvaloleva maja pesukuivatuspuude ümber asetsev aed. Kurikaelad on politseile teada ning oma süü üles tunnistanud.

2004 a. märtsis avastati et L.S elukohas, Kaarlijärve külas, varastati aiakäru ja värvilist metalli. Alustati kriminaalmenetlust. Kuriteos kahtlustatakse alaealisi.

18.04.2004 a. õhtul ründasid hulkuvad koerad Rannu vallas Kaarlijärve külas I.M elukohas temale kuuluvat koera. Alustati väärteomenetlust.

Koeraomanikel palume täita koerte-ja kasside pidamise eeskirju. Koerte-ja kasside pidamise eeskirjade rikkumiste eest võib rikkujat karistada kuni 100 trahviühikut ja kui tekitati varaline kahju siis kuni 200 trahviühikut. Politsei palub hulkuvate koerte omanike väljaselgitamiseks abi ning palub hulkuvatest koertest teavitada vallavalitsusi ja politseid.

Konguta vallas

Ajavahemikul 21.02.-19.03.2004 a. Lembevere külas varastati Närska kinnistult vanametalli - 700 liitri ja 5 tonnine vaat ning muud vanametalli väärtuses üle 10 000.- kr.

14.02.2004 varastati Annikoru Agro ait kuivatist sõiduauto rehvid Nokia koos originaal Opel valuvelgedega. Vargusega tekitati kahju üle 20 000.- krooni.

Ööl vastu 05.02.2004 a. varastati Annikoru 5 maja eest sõiduautolt BMW esitange küljest 3 udulatarnat. Kahju tekitati 2 000.- krooni.

Politsei palub informatsiooni eelpoolkirjeldatud kuritegude kohta. Anonüümsus tagatud.

2004 a. aprillis avastati Konguta vallas Vahesaare külas omavoliline metsaraie. Kahju väljaselgitamisel.

Lp lapsevanemad palun, selgitada oma hoolealustele, et võõra vara lõhkumine võib kaasa tuua kriminaalkaristuse ja kahju korvamise teie poolt. Puhja Gümnaasiumi õpilased käivad A ja O kaupluse niinimetatud "keldrimäe" katust lõhkumas ja loobivad eterniidi- ja puutükke laiali.

02.02. ja 24.02.2004 a. kontrolliti Võrtsjärve konstaabli piirkonnas kuidas täidetakse Eesti riigilipu kasutamise korda ehk maakeeles kas Tartu Rahu aastapäeval ja Eesti Vabariigi aastapäeval oli heisatud Eesti riigilipp. Kontrollimise käigus selgus, et piirkonnas rikutakse riigilipu heiskamise korda. Politsei hoiatab avalikult, et riigilipu kasutamise korra rikkumise eest ootab rikkujat kuni 6 000.-kr suurune trahv ja teistkordselt 12 000.- kr suurune trahv ning juriidilist isikut kuni 15 000.- kr trahv vastavalt KarS § 271 järgi. Kõige suuremad rikkujad on eramajade omanikud. Kuid oli ka asutusi, kes polnud riigilippu heisanud. (Vabariigi Valitsuse 11. juuni 1993. a. määrusega nr. 174 RIIGILIPU KASUTAMISE KORD)

Puhja valla konstaablid tel. 5189-717
Alik Säde alik.sade@louna.pol.ee,
Janek Lepik, , janek.lepik@louna.pol.ee

Konguta, Rannu konstaablid tel. 5056-190
Tiit Treial tiit.treial@louna.pol.ee
ja Jaanus Tera, , jaanus.tera@louna.pol.ee

Põllumaa toetuste taotlemine on ukse ees

Heli Raamets, PRIA pressinõunik

Põllumaa deklareerimine kestis 12. aprillini. Selle maa peale, mis on PRIAs kirja pandud, saab 17. maist kuni 15. juunini toetust taotleda.

Tänavu on maaharijatel võimalik saada kolme pindalapõhist toetust:

- ühtset pindalatoetust ja täiendavat otsetoetust;
- põllumajanduslikku keskkonnatoetust;
- ebasoodsamate piirkondade toetust.

Neid toetusi saab maa hooldaja, kes maa heas põllumajanduslikus korras hoiab. Toetus ei ole mõeldud maaomanikule, kes maa korrashoidmisega ei tegele. Sama maa peale ei saa toetust kaks või rohkem taotlejat. Soovitame maaomanikul ja rentnikul omavahel kokku leppida selles, kes toetust taotleb. Juhul kui selgub, et sama maa peale küsisid toetust mitu inimest, siis kontrollib PRIA kohapeal seda, kellel on dokumentide järgi õigus maad kasutada.

Toetust saab inimene või ettevõtte, kes taotleb toetust vähemalt 1 ha põllumajandusmaale, kusjuures põllu suurus ei tohi olla väiksem kui 0,30 ha.

Toetuste juhendmaterjali ja taotlusvormi saab PRIA piirkondlikest büroodest või koduleheküljelt www.pria.ee.

Pindalapõhiste toetuste taotlusi võetakse vastu PRIA piirkondlikes büroodes 17. maist kuni 15. juunini. Hilinenud taotluste vastuvõtmise aeg on 16. juuni - 9. juuli 2004. Hilinenud taotluste puhul vähendatakse väljamakstavat toetuste summat 1% iga hilinenud tööpäeva kohta.

Pindalapõhised toetused makstakse välja pärast 1. detsembrit.

Ühtne pindalatoetus ja täiendav otsetoetus

Ühtse pindalatoetuse saamiseks tuleb taotlejal kas:

- külvata põllukultuurid 15. juuniks;
- niita või karjatada rohumaad enne 31. juulit ning niide hekseldada või ära vedada (v.a heinaseemnepõllud ning käesoleval aastal rajatud rohumaad);
- kasutusest väljas olevale maale rajada 1. juuliks põllumajanduskultuur või mustkesa või teha 31. juuliks umbrohutõrje.

Ühtse pindalatoetuse põhimakse suurus on umbes 417 kr/ha, aga täpse toetuse suuruse kinnitab põllumajandusminister pärast seda, kui kõik taotlused on läbi vaadatud.

Täiendavat toetust saab taotleja, kes kasvatab põllumajanduskultuure, veiseid või uttesid. Uttedel ja veistel peavad olema kõrvamärgid kõrvas ja nad peavad olema 17. maiks PRIA loomade registris taotleja nimele registreeritud. Toetuse saamiseks peab olema loomapidajal üle 1 kuu vanuseid veiseid või vähemalt 10 üle aasta vana utte.

Sama arv nõuetele vastavaid veiseid ja uttesid, kellele toetust küsiti, tuleb pidada karjas kuni 1. septembrini.

Põllumajanduslik keskkonnatoetus

Toetust taotledes tuleb taotlejal võtta kohustus täita toetuse kohta kehtestatud nõudeid viie aasta jooksul alates 15. juunist 2004.

Keskkonnatoetust makstakse maaelu arengukava (MAK) raames, tänavu toetatakse:

- keskkonnasõbralikku tootmist (331-714 kr/ha);

- mahepõllumajanduslikku tootmist (1156-3764 kr/ha);
- eesti tõugu hobuse kasvatamist (2550 kr/loom).

Põllumajanduslikku keskkonnatoetust saab taotleda isik, kes täidab kogu oma kasutuses oleva põllumajandusmaal järgmisi üldisi keskkonnanõudeid:

- o peab põlluraamatut;
- o annab sõnnikuga haritava maa hektari kohta keskmisena kuni 170 kg lämmastikku aastas;
- o ei põleta kulu tuleohtlikul ajal;
- o ei kasuta looduslikul rohumaal taimekaitsevahendeid ega väetisi;
- o peab arvestust põllumajandusloomade ja loomahaiguste ennetamiseks ning raviks kasutatavate ravimite ja ravimsöötade kohta.

Täpsemad toetuse saamise tingimused on kirjas juhendmaterjalis, mida saa PRIA büroodest või veebilehelt www.pria.ee.

Ebasoodsamate piirkondade toetus

Ebasoodsamate piirkondade toetust makstakse Maaelu Arengukava (MAK) raames. Toetust taotledes tuleb taotlejal võtta kohustus täita toetuse kohta kehtestatud nõudeid viie aasta jooksul alates 15. juunist 2004.

Ebasoodsamate piirkondade toetust saab isik, kelle põllud asuvad põllumassiividel, mis jäävad 100 % ebasoodsamasse piirkonda. Taotlejal tuleb täita kogu oma kasutuses oleva põllumajandusmaal üldisi keskkonnanõudeid (vt. eestpoolt).

Ebasoodsamate piirkondade toetuse suurus on 390 kr/ha aastas.

Ebasoodsamate piirkondade loetelu (101 valda)

Maakond	Vald
Harjumaa	Anija, Kernu, Kuusalu, Loksa, Padise
Hiiumaa	Emmaste, Kõrgessaare, Käina, Pühalepa
Ida-Virumaa	Avinurme, Maidla, Sonda, Iisaku, Illuka, Lohusuu, Lüganuse, Tudulinna, Vaivara, Alajõe, Aseri, Kohtla, Toila
Jõgevamaa	Pala, Kasepää
Järvamaa	Türi
Läänemaa	Kullamaa, Oru, Risti, Taebla, Lihula, Martna, Nõva, Vormsi, Hanila, Noarootsi, Ridala
Lääne-Virumaa	Vihula, Viru-Nigula
Põlvamaa	Kanepi, Mooste, Orava, Valgjärve, Vastse-Kuuste, Veriora, Mikitamäe, Rápina, Värska
Pärnumaa	Are, Koonga, Vändra, Audru, Häädemeeste, Saarde, Tali, Tõstamaa, Varbla, Kihnu, Tahkuranna
Raplamaa	Kohila, Kärü, Märjamaa, Vigala
Saaremaa	Kaarma, Laimjala, Leisi, Lümända, Muhu, Mustjala, Orissaare, Pihtla, Põide, Ruhnu, Torgu, Valjala, Kihelkonna, Kärla, Salme
Tartumaa	Meeksi, Vara, Võnnu, Alatskivi, Mäksa, Peipsiääre, Piirissaare
Valgamaa	Karula, Puka, Põdrala, Sangaste, Taheva, Tõlliste
Viljandimaa	-
Võrumaa	Antsla, Haanja, Lasva, Mõniste, Rõuge, Sõmerpalu, Urvaste, Varstu, Meremäe, Misso, Vastseliina

Poollooduslike alade (niitude ja luhtade) hooldamise toetused

Maris Paju, Tartumaa keskkonnateenistuse
looduskaitsepetsialist

Tartumaa keskkonnateenistus (Aleksandri
14) alustab loodushoiutoetuste vastuvõtmist.

Loodushoiutoetus on rahaline abi, mida antakse ainult kaitsealadel ja Natura 2000 eelvalikualadel asuvate poollooduslike koosluste hooldamiseks ja taastamiseks. Taastamistööd tähendavad võsa eemaldamist endistelt karja- ja heinamaadelt. Hooldada võib nii niitmise kui karjatamisega. Samuti on võimalik saada karjaaja rajamise toetust.

Toetuse saamiseks tuleb täita vastav ankeet. Ankeete saab Tartumaa keskkonnateenistusest või Tartumaa keskkonnateenistuse koduleheküljelt. Koos ankeediga peab keskkonnateenistusele esitama ka koopia maaomandust kinnitavast dokumendist ning katastriüksuse plaani.

Taotlused vaadatakse läbi, hinnatakse ning tehakse prioriteeditabel. Seejärel alustatakse võimaluste piires lepingute sõlmimisega. Loodushoiutoetusteks ja -töödeks eraldatud eelarve ülejäägi korral võetakse taotlusi vastu jooksvalt kuni vahendeid jätkub.

Poolloodusliku koosluse hooldamisel või taastamisel tuleb täita järgmisi nõudeid:

1. Mitte kasutada kasvuregulaatoreid.
2. Mitte künda ega külvata, mitte rajada kive- ja kivendussüsteeme ning kasutada pestitsiide või väetisi.
3. Aruniidu, lamminiidu (luha), soostunud niidu ja sooniidu hooldamisel tuleb niitmist alustada peale 1. juulit, niita keskelt – lahku või servast – serva meetodil, hein riisuda ja ära vedada.
4. Niitude võsast puhastamisel tuleb raiutud võsa koristada, põletada või peenestada.
5. Lamminiidu, soostunud või sooniidu kuni 1,5 m kõrgusest võsast puhastamisel võib raiutud võsa mitte koristada, peenestada või põletada, sel juhul on toetuse summa väiksem.

Tänavu on võimalik esitada taotlusi loodushoiutoetuste saamiseks kuni 20. maini Tartumaa keskkonnateenistuses, Aleksandri 14, Tartu.

Küsimuste tekkimisel palun pöörduda telefonil 7302 247.

Seltsimaja annab teada

11. – 13. mai kell 10. 00 – 13. 00 ja 17. 00 – 19. 00
keskkonnateemaline NÄITUS
"Parem hoida kui oiata"

Tasuta.

Neljapäeval, 13. mail kell 19. 00
KESKONNAÕHTU

Tasuta

Reedel, 14. mail kell 20. 00

KINO "Sigade revolutsioon"

Osades: Arvo Kukumägi, Anne Paluver jt.

Pääse: 20.- krooni

Laupäeval, 15. mail kell 17. 00

kutsub laste ja noorte balletitrupp "Sinilind"

Kadri Kelneri ja Katrin Hommiku tantsuetendusele

"NÕIATÜTAR"

Pääse: 10.-

Laupäeval, 15. mail kell 19. 00

DISCO D.J. Ivo Jäger & CO.

Pääse: 15.-

Reedel, 21. mail kell 20. 00

KINO USA ja Jaapani põnevusfilm

"Viimane samurai"

Pääse: 20.- krooni

Laupäeval, 22. mail kell 18. 00

Haaslava pargis MEESTELAULUPÄEV.

Osaleb naisrühm "Rukkilill"

Pühapäeval, 23 mail kell 16. 00

Puhja Maanaiste Seltsi

ARUANDE-VALIMISKOOSOLEK.

Seltsi liikmete osavõtt kohustuslik.

Pühapäeval, 23. mail kell 18. 00

Puhja Maanaiste Seltsi

10. TEGEVUSAASTA tähistamine

Reedel, 28. mail kell 20.00

KINO USA hoogne action

"Tere tulemast tagasi džunglisse"

Pääse 20.- krooni

Pühapäeval, 30. mail kell 16. 00

Elva lauluväljakul

"MEMME - TAADI LUSTIPIDU"

Osaleb eakate tantsurühm "Sügisõied"

Laupäeval, 05. juunil kell 19. 00 – 23. 00

KOOLILÕPU DISCO

Pääse: 15. – krooni

Soodsad pangateenused postkontorist

Natalja Sutormina, ühispank

Ajal, mil enamikus pankades naeratusi pigem koondatakse, on Eesti Ühispangal oma kliendile pakkuda ei rohkem ega vähem kui 593 inimsooja teeninduspunkti, ka kõige väiksemates maakohtades, kuhu alati isegi pangaautomaat ei jõua. Ühispanga kliente ootab seal pangale lisaks AS Eesti Post, mis oma 548 struktuuriüksusega on tihedaima tegevusvõrguga ettevõtte Eestis. Koos pakutakse teenust nimega Postipank.

Pangateenuste ühise pakkumise võimalused tulid päevakorda ligemale kümme aastat tagasi. Alates 1996. aastast said Ühispanga kliendid võimaluse toimetada oma pangaasju kodule lähimas postiasutuses. Kuna sel ajal oli pangal sularaha-automaate veel vähe, leidis teenus kohe aktiivset kasutust, eriti maarahva seas: Postipangas saab sularaha välja võtta, sisse maksta ja sooritada muid igapäevasemaid pangaoperatsioone. Osa ettevõtteid maksid oma töötajatele isegi palka postkontorite kaudu.

AS Eesti Post juhatuse esimees Peeter Raudsepp peab teenust postivõrgule perspektiivikaks. "Näiteks Prantsuse postil on 65% toimingutest finantstoimingud," ütles ta ja soovis Ühispanga klientidele tere tulemast Eesti Posti kontoritesse.

Eestimaal on üle saja postipanga.

Kõige aktiivsematesse postkontoritesse on viimasel neljal aastal paigaldatud elektrooniline otseühendus pangaga, mis tähendab seda, et neis postkontorites on pangatehinguid võimalik sooritada reaaliajas--täpselt sama kiiresti kui pangakontoris. Selliseid postkontoreid, kus saab tehinguid teha elektrooniliselt, pangakaardi vahendusel, kannavad nimetust Postipank.

Eestimaa südames asuvas Imaveres avati paar kuud tagasi järjekorras sajas Postipank.

Klient saab Postipangas sooritada kõiki põhilisi pangatehinguid: sularaha välja võtta, sisse maksta või kellelegi teisele üle kanda ja maksta arveid. Lisaks on võimalik avada eraisiku arvelduskontot, taotleda pangakaarti ja sõlmida Internetipanga-, otsekorraldus-, püsikorraldus- ja telefonipanga lepinguid.

Eraisikutest kliendid saavad Postipangast taotleda spetsiaalset Postipanga kaarti. Selle kaardiga mõtles pank eeskätt inimestele, kes pangateenuseid harva vajavad – klient saab kaardi ilma selle eest maksmata ja samuti ei pea maksma kuuhooldustasu, mis hariliku deebetkaardi puhul näiteks on 10-15 krooni kuus. Postipanga kaarti saab kasutada Postipanga kaarditerminalis ning Ühispanga sularaha- ja makseautomaatides.

Saab kaardiga raha tasuta välja võtta.

Kõige toredam uudis on see, et Postipangast saab eraisik nüüd Ühispanga deebetkaardi- või Postipanga kaardi vahendusel raha välja võtta ilma teenustasu maksmata. Seega täpselt sama odavalt nagu sularahaautomaadistki. Seejuures aitab klienti selle protseduuri juures abivalmis postitöötaja. Mitte vähem toredam on seegi, et eraisikul on võimalik raha oma Ühispanga arvele sisse maksta ka tasuta. Ikka pangakaarti kasutades.

Kaarditerminalita ehk mitte-elektroonilistes Postipankades jäid kehtima senised hinnad.

Kas sõber sinu pangavõrgust teab.

Ühispank on ainus pank Eestis, kes postkontorites pangateenust pakub, kuid Postipanku saavad kasutada ka teiste Eesti pankade kliendid. Nn kaardi ristkasutuse puhul tuleb maksta väikest lisatasu, nagu pangaautomaatideski.

Elektroonilistes Postipankades on võimalik tehinguid sooritada kõigil pangakaarti omavatel eraisikutel ja juriidilistel isikutel. Elektroonilist Postipanka saab kasutada:

Ühispanga deebetkaardiga

kõikide teiste Eesti pankade deebetkaardiga

Postipanga kaardiga

Selleks tuleb pöörduda postitöötaja poole, kes sisestab arvutisse vajalikud andmed. Seejärel tuleb Teil end pangakaardi abil identifitseerida. Postipangas on selleks otstarbeks kaardilugeja, mis loeb kaardilt vajaliku info ja Teie sisestate vaid Teile teadaoleva PIN koodi. Seejärel teostatakse Teie pangatehing samamoodi nagu pangakontoriski.

Valik teenustasudest:

Siseriiklik ülekanne 9 kr

Sularaha väljavõtmine eraisiku poolt:

0 kr; alates 6. tehingust 0,2% summast, min. 12 kr

Sularaha väljavõtmine juriidilise isiku poolt:

0,2% summast, min 12 kr

Sularaha sissemaks oma kontole eraisiku poolt:

0 kr, alates 6. tehingust 5 kr, enam kui 10 000 kr korral 0,2% kogu summast

Sularaha sissemaks oma kontole juriidilise isiku poolt:

5 kr, enam kui 10 000 kr korral 0,2% kogu summast

Sularaha sissemaks võõrale kontole: 0,2% summast, min 20 kr

ÕNNITLEME

Karin Kuusk & Margus Pedajas
sündis poeg Rainis
17. 04. 2004

ÕNNITLEME MAIKUU EAKAID SÜNNIPÄEVALAPSI

96 AMANDA JÄRV	Puhja alevikust	07. mai
86 LEIDA RAIDAL	Puhja alevikust	07. mai
82 LINDA PEDJA	Puhja alevikust	01. mai
80 EDUARD METSIK	Kureküllast	06. mai
80 ENDLA GÄRTNER	Puhja alevikust	18. mai
80 AKSELLA KÄOMETS	Järvaküllast	21. mai
80 MIRALDA SARK	Ulila alevikust	22. mai
75 HELIE AID	Ulila alevikust	02. mai
75 VALVE KADE	Kureküllast	07. mai
75 ERNA PETERSON	Ulila alevikust	20. mai
70 LINDA KÄO	Mõisanurme külast	09. mai
70 JOV KUZNETSOV	Rämsi külast	12. mai
70 HEINO RUUBEN	Puhja alevikust	28. mai

MÄLESTAME

ALEKSEI JEGOROV 15.06.1969 – 13.04.2004

KAJA PARTS 20.04.1958 – 25.04.2004

SILVI KAUTS 20.04.1941 - 02.05.2004

ARTUR VOLMER 25.09.1914 - 03.05.2004

Puhja vallamajas uued telefoninumbrid

Vallavanem	730 0644
Vallasekretär	730 0641
Maanõunik	730 0642
Sotsiaalõunik	730 0646
Majandusõunik	730 0643
Registripidaja	730 0645
Pearaamatupidaja	730 0640
Raamatupidamine	730 0648
Tööaeg vallamajas:	8.00 – 16.00 (ilma lõunata).
Kodanike vastuvõtt	teisipäeval ja reedel.

Puhja ja Konguta valla RATTAPÄEV 22. mai 2004

Kell 11.00 kogunemine rattamatkaks Puhja staadionil.

Hea seltskond, huvitavad rajad. Finišis soe supp.

Kell 14.00 vigur-, aeglus-,
kiirussõidu võistlused.

Päeva lõpetab viktoriin.

Osavõtumaks 10.- krooni

MTÜ Puhja Strohh nimel
Enn Pokk

Puhja Gümnaasiumi Meistrivõistlused sulgpallis

Toimuvad pühapäeval, 9. Mail 2004 PG võimlas.

Ajakava:

Kell 12.00 1991., 1992., 1995. A. sündinud ja nooremad

Kell 13.00 1989. ja 1990. A. sündinud

Kell 14.00 1993. ja 1994. A. sündinud

Elva lauluväljakul toimub 30.mail 2004 kell 16.00
ülemaakonnaline

MEMME-TAADI LUSTIPIDU.

Valla buss viib soovijad peole.

TEATED

Puhja lasteaed Pääsusilm registreerib uusi lapsi kõigisse rühmadesse kuni 24.maini k.a tööpäeviti 9.00 –12.00 ja 13.00 – 16.00

Vajalikud dokumendid:

▫ avaldus (täidetakse kohapeal

▫ lapse sünnitunnistus või selle koopia

Info telefonil 745 1205

25.mail toimub Puhja postkontoris infopäev.

Tutvustatakse Postipanga teenuseid ning uut ja soodsamat hinnakirja! Postkontoris jagatakse maiustusi ja õhupalle. Kõigi Postipanga tehingu sooritajate vahel loositakse välja kingitusi."

Ühispank

Teadmiseks Uula huvikeskuse ja raamatukogu külastajaile.

Seoses maja välisfassaadi remondiga võib esineda lahtiolekuaegades mõningaid muudatusi. Palume mõistvat suhtumist .

Airi Mahla, huvikeskuse juhataja

Loomaarst teatab

Puhja valla territooriumil on endiselt marutaudi oht. 20. aprillil avastati marutaudi juhtum Kaimi külas.

Seoses sellega tuletan meelde, et marutaudi vastu vaksineerimine on kohustuslik. Vaksineerida võib loomi alates kahe kuu vanuselt. Kellel on lemmikloomade vaksineerimisest möödunud 12 kuud, palun võimaldada korduv vaksineerimine. Kokku saab leppida telefonil 5141 503. Tuletan meelde, et iga-aastane profülaktiline vaksineerimine marutaudi vastu Puhja valla territooriumil toimub juulis.

Alla Ikkonen, loomaarst

PUHJA VALLA LEHT

VÄLJAANDJA PUHJA VALLAVOLIKOGU JA VALLAVALITSUS 61301

TARTUMAA TEL. 730 0641

TOIMETAJA GERLI RATAS TEL/FAKS 735 1268;

E-POST: GERLI.RATAS@MAIL.EE

TRÜKITUD OÜ TARTUMAA TRÜKIKOJAS

TRÜKIARV: 1050